

REFERAT Økonomiudvalget - 2022-2025 d. 17-03-2025

Mødedato Mandag d. 17. marts 2025 kl. 17:00

Mødested Mødelokale 2, Allerslev

Mødedeltagere Mikael Ralf Larsen, Grethe Nørtoft Saabye, Ole Blickfeldt, Tina
Mandrup, Flemming Damgaard Larsen, Rikke Zwisler
Grøndal, Carsten Rasmussen

Indholdsfortegnelse

ØU - Godkendelse af dagsorden.....	3
ØU - Orientering marts.....	4
ØU - Økonomisk månedsopfølgning pr. 28. februar 2025.....	5
ØU - Årsregnskab 2024.....	6
ØU - Anlægsregnskab 2024.....	9
ØU - Anlægsoverførsel 2024 - 2025.....	11
ØU - Driftsoverførsler fra 2024 til 2025.....	13
ØU - Orientering om aftale mellem Regeringen og KL om fortsat mulighed for at selvbudgettere....	15
ØU - Organisering af kommune- og regionsrådsvalget den 18. november 2025.....	17
ØU - Retningslinjer for besøg på kommunale institutioner i forbindelse med kommunalvalg.....	21
Lukket: ØU - Fornyelse af alkoholbevilling og bestyrer.....	23
Lukket: ØU - Fornyelse af alkoholbevilling og bestyrer.....	24
ØU - Orientering om udbud på etablering af ladestandere ved kommunale bygninger.....	25
Lukket: Deklaration, Gøderupvej 24B 4000 Roskilde.....	27
Lukket: ØU - Evt. køb af ejendom i Kirke Hyllinge.....	28
Beredskabskommissionen – Lejre Kommunes risikoprofil i forhold til den risikobaserede dimension	29
EKL/KFT/SSÆ/TMB/BU/JAI - Delegationsplan.....	31
EKL - Landsbypuljen 2025 - Frigivelse af anlægsmidler.....	33
EKL/TMB - Natur- og Klimaskovudvalg for projektområde syd for Hvalsø By - vedtagelse af kom	37
EKL/TMB - Anvendelse af kommunalt areal ved Hvalsø.....	41
EKL/TMB - Klimaplan 2025.....	44
TMB - Beskyttelse af boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) - påbudsvilje.....	51
Lukket: Principbeslutning vedrørende Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO).....	53
TMB - Lejre Kommunes input til Region Sjællands arbejde med en ny råstofplan 2026.....	54
Lukket: TMB -	56
TMB - Trafiksikkerhedsprojekt ved Trællerupskolen.....	57
SSÆ - Behandling af ansøgning fra Gulvskrubben om godkendelse som fritvalgsleverandør vedrør	59
SSÆ - Kvalitetsstandard SL § 99 støttekontaktperson - med hørings svar.....	62
SSÆ/BU - Ændring af høringsfrist i forbindelse med behandling af kvalitetsstandarder.....	65
BU - Folkeskolens kvalitetsprogram - juniormesterlære, forkortelse af skoledagen samt faglokaler..	66
KFT - Godkendelse af samarbejdsaftale om kultur i Midt- og Vestsjælland.....	70
KFT - Etablering af madpakkehus på kommunalt areal i Lyndby Havn.....	73
KFT - Udpegning af nyt medlem til Billedkunstrådet.....	75
ØU - Godkendelse af referat.....	77

Punkt 1: ØU - Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Godkendt.

Punkt 2: ØU - Orientering marts

24-007867

Beslutning

Taget til orientering.

Resumé

Sygefraværet i Lejre Kommune, målt som gennemsnittet af de seneste 12 måneder, er pr. 28. februar 2025 **5,3 pct.** Dette dækker over et korttidssygefravær på **2,4 pct.** og et langtidssygefravær på **3,0 pct.**

Sammenlignet med samme periode sidste år er der tale om et fald på **0,3 pct.-point** for det samlede sygefravær.

Nedenstående tabel viser sygefraværet i de enkelte måneder i 2024 og 2025 opdelt i forhold korttidssygefravær og langtidssygefravær:

	jan.	feb.	mar.	apr.	maj	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
2024												
Korttids- sygefravær	3,5	2,9										
Langtids- sygefravær	3,0	3,0										
I alt	6,5	5,9										
2025												
Korttids- sygefravær	2,5	3,2										
Langtids- sygefravær	3,1	3,0										
I alt	5,6	6,2										

Af vedhæftede dokument vedrørende sygefraværet fremgår niveauet i de enkelte måneder fordelt på lang- og korttidssygefravær. Derudover vises sygefraværet fordelt på alder, på antal dage og på overenskomst. Endelig viser dokumentet sygefraværet i de enkelte centre.

Bilag

Sygefravær ØU - marts 2025.pdf

Punkt 3: ØU - Økonomisk månedsopfølgning pr. 28. februar 2025

25-000868

Beslutning

Indstillingen tiltrådt.

Resumé

Økonomiudvalget forelægges her økonomisk overblik, der viser udviklingen i Lejre Kommunes økonomi for 2025. Den månedlige opfølgning er et led i Lejre Kommunes budgetopfølgningspraksis.

I marts måned fremlægges Økonomisk overblik med forbruget pr. 28. februar 2025.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at økonomioverblikket pr. 28. februar 2025 tages til efterretning.

Beslutningskompetence

Økonomiudvalget.

Sagsfremstilling

Formålet med økonomisk overblik er at give en månedlig status for den samlede økonomiske udvikling i Lejre Kommune.

For at sikre dette overordnede overblik opgøres udgiftsudviklingen pr. politikområde frem for på bevillingsniveau. Rapporten er baseret på det faktuelle forbrug, der er registreret i økonomisystemet, og den viser forbruget til og med den forudgående måned.

Det her forelagte økonomisk overblik er således baseret på forbrugstal pr. 28. februar 2025. Økonomisk overblik indeholder ikke forklaringer på eller vurderinger af udgiftsudviklingen på de enkelte bevillinger. Dette sker i forbindelse med de forventede regnskaber, eller hvis det besluttet særskilt.

Forbrugsprocenten på politikområder sammenholdes med sidste års forbrugsprocent, da denne er bedste bud på, hvordan udgifterne falder i løbet af året (periodisering af udgifterne). På udgiftssiden er årsagen til den "ujævne" fordeling bl.a. udbetaling af feriepenge, abonnementer, tilskud, A-dagpenge, aktivitetsbestemt medfinansiering m.v.

Derudover er der forskydninger i forhold til driftsindtægterne, der betyder, at de heller ikke kommer fast hver måned.

Bilag

Økonomioverblik februar 2025 (pr. 28-02-2025)

Punkt 4: ØU - Årsregnskab 2024

25-001306

Beslutning

Indstillingerne anbefales.

Resumé

Lejre Kommunes årsregnskab for 2024 fremlægges her. Økonomiudvalget aflægger regnskabet til Kommunalbestyrelsen, som sender det til revisionen senest den 1. maj 2025.

Revisionen kan starte efter Kommunalbestyrelsesmødet den 24. marts 2025.

Revisionen skal sende deres beretning til Kommunalbestyrelsen inden den 15. juni 2025. Herefter sendes regnskab og revisionsberetning til Ankestyrelsen inden udgangen af august 2025.

Indstilling

Direktionen indstiller:

- 1. at Årsrapport 2024 for Lejre Kommune godkendes
- 2. at Årsrapport 2024 oversendes til revisionen

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Indenrigs- og Sundhedsministeren har fastsat de nærmere regler for kommunernes regnskab.

Reglerne fremgår af det af Indenrigs- og Sundhedsministeriet udarbejdede ”Budget- og regnskabssystem for kommuner”. Ifølge budget- og regnskabsreglerne består årsregnskabet af en række oversigter samt af bemærkninger.

Kommunens officielle årsregnskab er præsenteret i årsberetningen, som er bilag 1.

Resultatet for 2024 er et mindreforbrug på driften på 67,4 mio. kr. (Tabel 1 (A)), som er sammensat af mindreforbrug på 59,1 mio. kr. (Tabel 1 (B)) vedrørende de skattefinansierede nettodriftsudgifter og et mindreforbrug på 5,4 mio. kr. (Tabel 1 (C)) vedrørende de brugerfinansierede driftsudgifter. Derudover er servicerebusthedspuljen (Tabel 1 (D)) ikke fuldt brugt i 2024, og mindreforbruget på 3,0 mio. kr. søges overført som politisk råderum til 2025.

Ved budgetvedtagelsen vedtog Kommunalbestyrelsen et oprindeligt budget i balance i 2024.

Som følge af tillægsbevillinger gennem året udgør det korrigerede budget et kasseforbrug på 72,5 mio. kr. Regnskabet for 2024 viser indtægter for 2.106,7 mio. kr. og udgifter for 2.041,6 mio.kr., svarende til en forøgelse af kassen på 65,1 mio. kr. i 2024 (G), hvilket udgør en forbedring på 137,6 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget.

Forbedringen skyldes både mindreforbrug på drift, anlæg og flere renteindtægter som følge af en højere likviditet i 2024.

Resultatopgørelse (mio. kr.)	Regnskab 2024	Opr. budget 2024	Kor. budget 2024	Regnskabsafvigelse i forhold til:	
				Opr. Budget	Kor. budget

Indtægter	-2.106,7	-2.079,6	-2.105,5	-27,1	-1,2
Nettodriftsudgifter skattefinansieret	1.897,8(E)	1.940,9	1.956,8	-43,1	-59,1(B)
Servicero busthedspuljen	0,0	0,0	3,0	0,0	-3,0(D)
Brugerfinansierede driftsudgifter	-6,3	-0,7	-0,9	-5,6	-5,4(C)
DRIFT I ALT	1.891,5	1.940,2	1.958,9	-48,7	-67,4(A)
Anlægsudgifter	111,2	88,8	185,7	22,4	-74,6(F)
Salg af grund og bygninger	-4,8	0,0	-3,5	-4,8	-1,3
Optagne lån	-17,2	0,0	-18,2	-17,2	1,0
Renter	5,5	10,5	10,0	-5,0	-4,6
Afdrag på lån	47,5	37,9	44,2	9,6	3,3
Balanceforskydninger	8,0	2,2	0,8	5,8	7,2
Udgifter i alt	2.041,6	2.079,6	2.178,0	-38,0	-136,4
LIKVIDITETUNDERSKUD (+)	-65,1(G)	0,0	72,5	-65,1	-137,6
LIKVIDITETOVERSKUD (-)					

Årsrapport 2024 indeholder:

- Forord
- Specifikke udvalgsbemærkninger
- Lejre Kommunes årsregnskab (Nøgletal og Anvendt regnskabspraksis)
- Noter til regnskabet (Særlige regnskabsopstillinger)

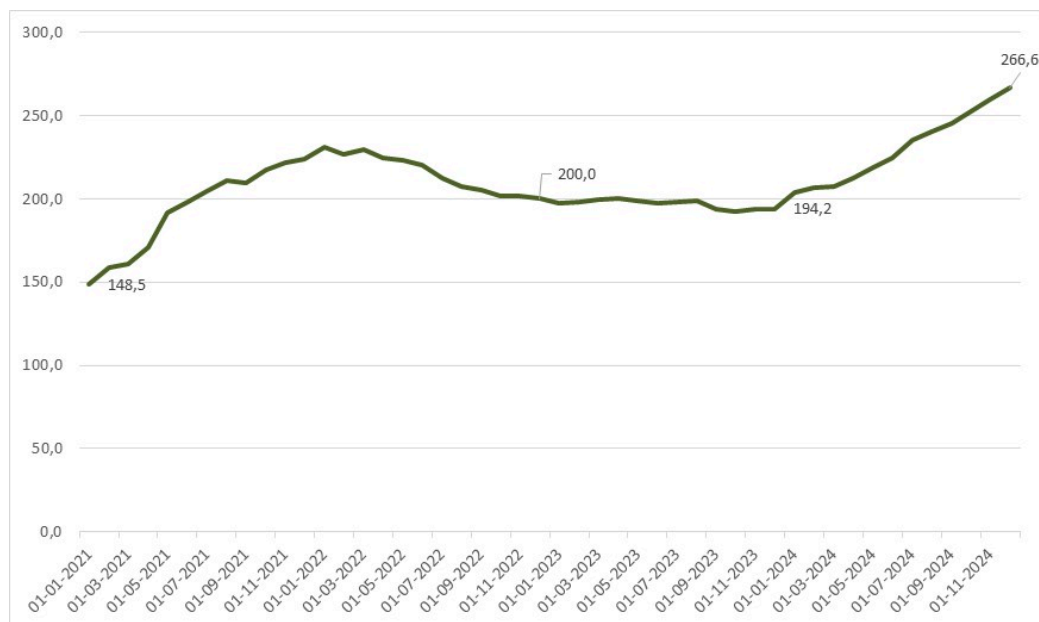
Administrationens vurdering

Administrationen vurderer, at den fremlagte Årsrapport 2024 belyser og er retvisende for det samlede resultat for Lejre Kommune for 2024.

Økonomi og finansiering

Kassebeholdningen/likviditeten opgjort efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets regler (kassekreditreglen) udgjorde 266,6 mio. kr. ultimo 2024. Der har i forhold til 2023 været en stigning i den gennemsnitlige likviditet på 72,4 mio. kr. i 2024.

I nedenstående ses udviklingen i den gennemsnitlige kassebeholdning.

Bilag

PDF Bilag 1- Årsrapport 2024 4

Punkt 5: ØU - Anlægsregnskab 2024

25-001260

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Resumé

For regnskabsåret 2024 er der afsluttet 10 anlægsprojekter, hver med bruttoudgifter over 2 mio. kr. Regnskaberne fremlægges her til Kommunalbestyrelsens godkendelse.

Indstilling

Direktionen indstiller:

- 1. at anlægsregnskaberne, der fremgår af tabel 1, og som er vedlagt i bilag 1-10, godkendes.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Ved større anlægsarbejder med bruttoudgifter over 2 mio. kr. skal der aflægges særskilt anlægsregnskab. Det gælder uanset, om anlægsprojektet er ét- eller flerårigt.

Regnskaber for øvrige anlægsprojekter (under 2 mio. kr.) fremgår af en regnskabsnote til det almindelige årsregnskab.

Af tabel 1 nedenfor fremgår de anlægsprojekter, som der aflægges særskilt regnskab for i regnskab 2024. Anlægsregnskab for de enkelte projekter er vedlagt som bilag til denne sag.

Tabel 1: Oversigt over afsluttede anlægsprojekter over 2 mio. kr. i 2024 for Lejre Kommune (netto – i 1000. kr.

Bilag	Bevillingsprogram 1.000 kr.		Primo-saldo 2024 (A)	Regnskab 2024 (B)	Regnskab (A+B)	Anlægs- bevilling	Rest anlægs- bevilling
1	Salg Åsen 2B Hvalsø udbudmat. m.m.	327	-9.403	-513	-9.916	-9.917	-1
2	Dagtilbudskapacitet etablering af yderligere plads	376	6.359	703	7.062	6.784	-278
3	Udbygning vuggestue Birken	409	1.322	6.292	7.614	7.524	-90
4	Trafiksikkerhed, cykel- og gangstier 2024	424	0	3.963	3.963	7.129	3.167
5	Asfalt og slidlag 2024	425	0	6.511	6.511	7.248	737
6	Vedl. kommunale bygninger 2024	429	0	10.818	10.818	12.974	2.156
7	ROMU Udviklingstilskud	441	1.183	1.228	2.411	2.434	23
8	Salg af Englerupvej 72 st.th+tv +1.th+tv	454	0	-2.827	-2.827	-2.827	0
9	Energioptimering kommunale bygninger 2024	455	0	12.028	12.028	13.516	1.489
10	Mangeludbedring afsluttede projekter 2024+	459	0	-2.884	-2.884	-2.905	-21
			-539	35.317	34.778	41.961	7.183

Økonomi og finansiering

Der henvises til vedlagte bilag 1 - 10. I bilaget er økonomien i de enkelte anlægsprojekter nærmere beskrevet.

Bilag

Bilag 1 -327 Salg af Åsen 2B Hvalsø

Bilag 2 -376 Dagtilb.kapac etabl. yderl plads

Bilag 3 -409 Udbygning Birken

Bilag 4 -424 Trafiksikkerhed cykel- og gangstier 2024

Bilag 5 -425 Asfalt og slidlag 2024

Bilag 6 -429 Vedl. kommunale bygninger 2024

Bilag 7 -441 ROMU Udviklingstilskud 2024

Bilag 8 -454 Salg af Englerupvej 72

Bilag 9 -455 Energooptimering kommunale bygninger 2024

Bilag 10 -459 Mangeludbedring afsluttede projekter 2024

Punkt 6: ØU - Anlægsoverførsel 2024 - 2025

25-001233

Beslutning

Indstillingerne anbefales.

Resumé

Sagen vedrører overførsel af restrådighedsbeløb på anlægsprojekter, der ikke er afsluttet i løbet af 2024, og hvor arbejdet fortsætter i 2025.

De overførte beløb dækker for de fleste projekter mindreforbrug. For nogle projekter er der dog tale om en forskydning mellem udgifter og indtægter; Lejre Kommune har afholdt udgifter i 2024, men indtægter fra fx staten kommer først i 2025.

Regnskab 2024 viser et samlet mindreforbrug på 75,9 mio. kr. på anlægsområdet.

Der søges overført et nettobeløb på anlægsområdet på 74,0 mio. kr. fra 2024 til 2025, og der søges om en bevilling på 0,5 mio. kr. til belægning af parkeringsareal ved Ejby Børnehus med græsarmeringsbelægning (permeabel). De resterende 1,4 mio. kr. lægges i kassen.

Regler for overførsel af uforbrugte anlægsmidler fremgår af Lejre Kommunes Principper for Økonomistyring. For anlægsbevillinger gælder, at der er automatisk overførsel af ikke forbrugte rådighedsbeløb til flerårige ikke afsluttede anlægsarbejder, hvortil der er meddelt anlægsbevilling.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at der på anlægsområdet gives tillægsbevillinger til rådighedsbeløb på i alt 73,996 t. kr. til budget 2025, som det fremgår af Bilag 1
2. at tillægsbevillingen på 73,996 t. kr. finansieres af kassebeholdningen, som er blevet tilført mindreforbrug vedrørende anlæg i regnskab 2024
3. at der der meddeles anlægsbevilling på 0,5 mio. kr. til belægning af parkeringsareal ved Ejby Børnehus med græsarmeringsbelægning (permeabel)
4. at der meddeles rådighedsbeløb på 0,5 mio. kr. i 2025 til belægning af parkeringsareal ved Ejby Børnehus med græsarmeringsbelægning (permeabel). Rådighedsbeløbet finansieres ved kasseforbrug af mindreforbruget på anlægsområdet i 2024 efter overførsel.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Lejre Kommune har i 2024 haft anlægsudgifter for i alt 106,4 mio. kr. ud af et korrigeret budget på 182,3 mio. kr.

Restbudgettet for kommunens anlægsbevillinger i 2024 er i alt 75,9 mio. kr. Tabel 1.

1.000 kr.	Regnskab 2024	Opr. Budget 2024 budget	Korr. Budget 2024	Afvigelse opr. Budget 2024	Afvigelse kor. Budget 2024
U	116.328	88.799	192.899	27.529	-76.571
I	-9.972	0	-10.605	-9.972	633

Samlet resultat	106.356	88.799	182.294	17.557	-75.938
------------------------	----------------	---------------	----------------	---------------	----------------

*Anlægsbudget og -regnskab 2024, i mio. kr. * plus (+) er merforbrug/mindreindtægt og minus (-) er mindreforbrug/merindtægter. Afrundinger betyder, at summerne kan afvige på 1. decimal.*

Afvigelsen i forhold til det korrigerede budget på anlægsområdet skyldes hovedsageligt periodeforskydninger af anlægsaktiviteten og søges overført til anvendelse i 2025.

Forskydninger i gennemførelse af de enkelte anlægsprojekter bør undgås, men er ikke usædvanlige, idet der i arbejdet med de enkelte projekter kan forekomme situationer, der forsinker den planlagte gennemførelse.

I alt indstiller direktionen overførsel af anlægsbudgetter for 73,9 mio. kr. fordelt de konkrete projekter, hvilket fremgår af Bilag 1.

Der henvises i øvrigt til anlægsnoten til regnskab 2024, som forelægges politisk sideløbende med denne sag.

P areal ved Ejby børnehus

Parkeringspladsen ved Ejby Børnehus er i øjeblikket en ujævn grusplads, der trænger til forbedringer. Lokalplanen kræver permeabel belægning eller grus. For bedre forhold anbefales det at ændre til græsarmeringsbelægning, som er nemmere at vedligeholde og giver væsentligt bedre forhold til de daglige brugere af børnehuset. Udgiften estimeres til 0,5 mio. kr. som vil kunne finansieres af anlægsmindreforbruget i 2024.

Mindreforbrug i drifts- og anlægsregnskabet er midler, der er finansieret af tidligere års indtægter, og kan derfor anvendes til prioriteringer i de efterfølgende år.

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer, at de ansøgte overførsler ligger inden for Lejre Kommunes Principper for Økonomistyring.

Bilag

Bilag 1 - Ansøgt anlægsoverførsel 2024-2025

Punkt 7: ØU - Driftsoverførsler fra 2024 til 2025

25-001440

Beslutning

Indstillingerne anbefales.

Resumé

I denne sag fremlægges forslag til overførsel fra 2024 til 2025 i forbindelse med afslutning af regnskab 2024.

Regnskabet for 2024 viser et mindreforbrug på driften på i alt 67,4 mio. kr., hvoraf 27,2 mio. kr. kan henføres til områder med overførselsadgang.

Der fremlægges sideløbende med denne sag årsrapport 2024, hvor regnskabet for 2024 er nærmere beskrevet.

Der søges om overførsel af et netto mindreforbrug på 30,6 mio. kr., som tillægsbevillinger i 2025, jf. bilag 1. I overførslen indgår den ubrugte servicerebusthedspulje på 3,0 mio. kr., som indstilles overført til 2025. Med overførsel af 30,6 mio. kr. er der således 36,8 mio. kr. tilbage af mindreforbruget i 2024, som ikke er disponeret.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at der godkendes overførsel på netto 30,6 mio. kr. som tillægsbevillinger i 2025, jf. bilag 1,
2. at tillægsbevillingerne finansieres af kasseholdningen, da der har været et tilsvarende mindreforbrug i 2024.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Administrationen fremsender i henhold til Principper for Økonomistyring ansøgning om driftsoverførsler fra budgetåret 2024 til budgetåret 2025.

Overførslerne skal endeligt godkendes af Kommunalbestyrelsen ved budgetårets afslutning og ingen bevillingsansvarlige kan disponere over overførte midler, før overførslerne er bevilget af Kommunalbestyrelsen.

Ifølge Lejre Kommunes principper for økonomistyring gælder for overførsler mellem regnskabsår i udgangspunktet, at

- a) Det fastlægges for den enkelte bevilling, om den er med eller uden overførselsadgang, i forbindelse med budgettets vedtagelse.
- b) Beregning af beløb til overførsel tager udgangspunkt i den samlede bevilling og det bogførte beløb ved udgangen af supplementsperioden.
- c) Der kan automatisk overføres et mindreforbrug på 5 pct. af det korrigerede budget på bevillingen.
- d) Såfremt bevillingsområdet sparer op til en større investering, kan bevillingsområdet ansøge om overførsel af mindreforbrug ud over 5 pct. af korrigeret budget. Der skal angives konkret begrundelse for ansøgning om overførsel, der ligger ud over de 5 pct. af korrigeret budget.
- e) Eventuelt merforbrug overføres med 100 pct. Såfremt merforbruget overskrider 2 pct. af det korrigerede budget – med en bagatelgrænse på 200.000 kr. – skal der udarbejdes handleplan for genopretning af bevillingen. Handleplanen forelægges fagudvalg. Bevillinger, hvor der er vedtaget en handleplan, skal i forventet regnskab og i årsrapporten (regnskabet) følge op på overholdelsen af handleplanen.

Mer- eller mindreforbrug på driftsbevillinger uden overførselsadgang bliver som udgangspunkt ikke overført. Driftsbevillinger uden overførselsadgang gælder bl.a. på overførselsudgifter, myndighedsområder, aktivitetsbestemt

medfinansiering af sundhedsvæsenet, ældreboliger, vintertjeneste og tjenestemandspensioner. På nogle bevillinger er der dog undtagelser, der betyder, at enkelte poster på en given bevilling har tilsagn om overførselsadgang.

Selve finansieringen af overførslerne sker ved, at mindreforbruget i 2024 har forbedret kassen, når året afsluttes. Det er disse midler, som tages op af kassen igen i 2025 i forbindelse med denne overførselssag. I et flerårigt perspektiv påvirker overførslerne derfor ikke kassebeholdningen, selvom de i det konkrete år gives som kassefinansierede tillægsbevillinger.

Driftsresultat 2024

Det samlede resultat for kommunens driftsbevillinger er opgjort til et forbrug på 1.891 mio. kr., hvilket er et mindreforbrug på 67,4 mio. kr. i forhold til det korrigeret budget (samlet for det skattefinansierede og det brugerfinansierede område).

Mindreforbruget på i alt 67,4 mio. kr. er fordelt med et mindreforbrug på 27,2 mio. kr. på bevillinger med overførselsadgang og 40,2 mio. kr. på områder uden overførselsadgang. Regnskab 2024 viser endvidere, at der i mindreforbruget indgår 3,0 mio. kr. i uforbrugte midler vedrørende servicerebusthedspuljen, som også søges overført til 2025.

En nærmere beskrivelse af resultatet på de forskellige bevillinger indgår i Årsrapporten for 2024, som forelægges politisk sideløbende med denne sag.

Driftsoverførsel fra 2023 til 2024

Med udgangspunkt i Lejre Kommunes principper for Økonomistyring for overførsel af driftsbevillinger, anbefaler administrationen, at der overføres et netto mindreforbrug på 30,6 mio. kr. (positivt budget) til 2025, hvilket fremgår af tabel 1 nedenfor samt i bilag 1.

Bevillingsoverførslerne fra 2023 til 2024 udgjorde til sammenligning 16,723 mio. kr. netto vedr. driftsoverførslerne.

Tabel 1: Indstilling om overførsel til overførelse pr. udvalg

Udvalg (1.000)	Regnskab 2024	Budget 2024	Afvigelse	Indstilling
Økonomiudvalg	226.351	239.599	13.248	11.492
Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme	33.318	36.721	3.403	3.446
Udvalget for Børn & Ungdom	588.582	600.081	11.499	3.826
Udvalget for Trafik, Miljø & Byggeri	100.794	116.517	15.723	4.546
Udvalget for Job, Arbejdsmarked & Integration	340.184	345.184	5.000	-
Udvalget for Social, Sundhed & Ældre	599.879	617.554	17.676	6.427
Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling	2.362	3.263	900	813
Udvalg i alt	1.891.469	1.958.919	67.449	30.550

I henhold til Principper for Økonomistyring (PØS) gælder, at såfremt et bevillingsområde sparer op til en større investering, kan bevillingsområdet ansøge om overførsel af mindreforbrug ud over 5 pct. af korrigeret budget. Samlet set for alle udvalg søges om en netto driftsoverførsel ud over PØS på i alt 28,9 mio. kr.

Der henvises til vedlagte bilag 2, der specificerer dispensationer til ansøgning om overførsel ud over PØS (5 pct. af korrigeret budget).

Bilag

Bilag 1 - Overførsler 2024-2025 på bevillingsniveau ny

Bilag 2 - dispensationer til ansøgning om overførsel

Punkt 8: ØU - Orientering om aftale mellem Regeringen og KL om fortsat mulighed for at selvbudgettere

25-002001

Beslutning

Taget til efterretning.

Resumé

Regeringen og KL indgik den 18. februar 2025 en aftale om justering af reglerne for selvbudgettering gældende fra 2026.

Denne sag er en orientering omkring indholdet i denne aftale.

Indstilling

Direktionen indstiller;

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutningskompetence

Økonomiudvalget

Sagsfremstilling

I efteråret 2024 kom der et lovforslag fra regeringen om at lukke kommunernes mulighed for at selvbudgettere skatte-, tilskuds- og udligningsindtægterne fra budget 2026 og frem.

Baggrunden var, at den økonomiske udvikling de sidste to år sammenholdt med regeringens skøn for vækst i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag har medført, at mange kommuner havde udsigt til gevinst og derfor valgte selvbudgettering. Efter statens opfattelse har kommunerne derved samlet set påtaget sig en for stor risiko i forhold til udvikling i skattegrundlaget. Samtidig har selvbudgetteringen vist sig at have en uønsket effekt på fordelingen af de samlede kommunale skatteindtægter., idet de øgede skatteindtægter for kommunerne under et alt andet lige reducerer bloktilskuddet fremadrettet.

Lovforslaget blev trukket tilbage efter betydelig kritik fra kommunerne og KL, og det blev aftalt, at regeringen og KL skulle finde en fremtidig model for selvbudgettering, som begge parter kunne tilslutte sig. Den er nu fundet og blev meldt ud den 18. februar 2024.

Indholdet i den nye aftale er beskrevet i bilag 2 til denne sag. Bilag 1 er følgebrevet fra KL til kommunerne.

Aftalen betyder, at det fortsat vil være muligt at vælge selvbudgettering. Det er hovedsageligt reglerne for efterregulering og modregning i bloktilskud, som er ændret. De nye regler vil betyde, at efterreguleringen, som foretages tre år efter det år der selvbudgetteres, foretages på grundlag af de opdaterede tal for den enkelte kommune holdt op imod de statsgaranterede tal for hele landet. Tidligere blev også landstallene opdateret i efterreguleringen. Hensigten er her, at den enkelte kommune skal kunne få en øget indtægt, hvis lokale forhold tilsiger det. Enten hvis befolkningstallet stiger eller hvis skattegrundlaget stiger. Kommunen skal derimod ikke have en øget indtægt, med baggrund i, at skattegrundlaget stiger på landsplan. Det har reelt været dette forhold, som har været årsag til, at så mange kommuner har haft fordel af at vælge selvbudgettering de seneste to år.

Derudover sættes der et loft på 1,5 mia. kr. som den maksimale gevinst, som selvbudgetterende kommuner kan opnå samlet set. Dermed kan der heller ikke modregnes mere end 1,5 mia. kr. i bloktilskuddet. Dette vil nedsætte tabsmuligheden for de kommuner, som vælger statsgaranti.

Samlet set er forventningen at den nye aftale vil betyde, at langt færre kommuner vil vælge selvbudgettering, fordi gevinsten ved at gøre det vil mindre.

I Lejre Kommune regner vi først på de forskellige scenarier i august-september, når de seneste skøn for beskatningsgrundlaget kendes. Det vil først på det tidspunkt, at administrationen vil kunne fremlægge en anbefaling om valg mellem statsgaranti og selvbudgettering.

Bilag

Borgmesterbrev vedr. ny ordning for selvbudgettering.pdf

Fakta om den nye ordning for selvbudgettering.pdf

Punkt 9: ØU - Organisering af kommune- og regionsrådsvalget den 18. november 2025

25-001834

Beslutning

Indstillingerne anbefales.

Resumé

Den 18. november 2025 afholdes der kommune- og regionsrådsvalg i Danmark. I den forbindelse er der en række beslutninger, der skal træffes i forbindelse med forberedelsen. Denne sag indeholder forslag til antal af afstemningssteder, valgstyrere og tilforordnede samt et forslag til håndtering af anmodninger om tilladelse til indsamling.

Indstilling

Direktionen indstiller;

1. at antallet af afstemningssteder fortsætter uændret med 10 afstemningssteder,
2. at der udpeges 10 valgstyrerformænd, og at dette sker ved en fælles aftale mellem partierne,
3. at der udpeges 4 yderligere valgstyrere per valgsted og at dette valg foretages ved forholdstalsvalg,
4. at der suppleres med et antal tilforordnede per valgsted, svarende til valgstedets størrelse og at dette valg foretages ved forholdstalsvalg,
5. at administrationen meddeler de to valggruppers partiformænd, hvor mange valgstyrere og tilforordnede der konkret skal udpeges til hvert afstemningssted,
6. at partiformændene for de to valggrupper senest den 15. august 2025 meddeler administrationen hvem de udpeger,
7. at muligheden for at anvende skiftehold udnyttes, således at;
 1. de tilforordnede afslutter vagten på valgdagen kl. 20,
 2. at der rekrutteres tilforordnede til at møde ind kl. 19.15 og frem til optællingen er afsluttet,
 3. at der møder administrativt personale ind kl. 19.15 og frem til optællingen er afsluttet, såfremt der er behov for at supplere antallet af tællere,
8. at borgmesteren bemyndiges til at give tilladelse til foreningers indsamling på valgstederne ud fra et åbenheds- og ligebehandlingsprincip,
9. at kommunaldirektøren bemyndiges til at udpege det nødvendige antal administrative medarbejdere til at bistå med afholdelse af valgene,
10. at der forelægges orientering om rekruttering af tilforordnede samt indsats for højnelse af valgdeltagelsen i september 2025.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Den 18. november 2025 skal der afholdes kommunal- og regionsrådsvalg i Danmark.

I Lejre Kommune er der 10 afstemningssteder:

01 - Hyllinge-Lyndby	Karleby Forsamlingshus
02 - Rye	Multihallen v/Bramsnæsvigskolen
03 - Sæby-Gershøj	Multihallen - Sofiehøj Friskole
04 - Sonnerup	Gymnastiksalen ved Firkløverskolen
05 - Glim	Øm Børne- og Kulturhus
06 - Hvalsø	Hvalsø Hallen
08 - Kirke Såby	Kirke Saaby Forsamlingshus
09 - Gevninge	Aktivitetscenter Nødager
11 - Lejre	Domus Felix
12 - Østed	Østed Skole - Gymnastiksalen

Lejre Kommune arbejder kontinuerligt på at sikre, at planlægningen og afholdelsen af valg foregår via en god proces med fokus på høj kvalitet, ensartethed, effektivitet og respekt for valghandlingens betydning i demokratiet.

Det betyder blandt andet, at administrationen arbejder sammen med Handicaprådet om indretning og skiltning på valgstederne.

Valget afholdes efter lov om kommunale valg samt de bekendtgørelser og cirkulærer, som Økonomi- og Indenrigsministeriet har udstedt i henhold til den kommunale valglov.

Valgstyrere

Til kommune- og regionsrådsvalg skal valgstyrere vælges i passende tid inden valget. Der skal udpeges mindst 5 og højst 9 valgstyrere til hvert afstemningssted. Dette antal inkluderer valgstyrerformanden.

En valgstyrer skal være vælger i kommunen. Det er muligt at varetage hvervet som valgstyrer selvom man er opstillet som kandidat til valget.

Valgstyrerne underskriver afstemningsbogen og forestår afstemningen og optællingen.

Fordeling

Kommunalbestyrelsen vælger valgstyrere efter forholdstalsvalg, medmindre andet er besluttet.

Det er muligt at gøre tjeneste i et andet område, end det som valgstyreren tilhører som vælger.

Valgstyrerformand

Kommunalbestyrelsen skal vælge en formand til hvert afstemningssted blandt valgstyrerne. Formændene vælges ved forholdstalsvalg medmindre andet aftales.

Tidligere valg

I Lejre Kommune har der traditionelt været udpeget 5 valgstyrere pr. valgsted. En af disse 5 udpeges som valgstyrerformand.

De 4 valgstyrere har været udpeget efter forholdstalsvalg, mens valgstyrerformanden har været udpeget efter aftale mellem partierne.

Alternativt skal udpegningen ske efter forholdstalsvalg under et efter de valggrupper, der blev anmeldt til Kommunalbestyrelsens konstituerende møde. Det betyder at Valgruppe 1 (V, C, O, Æ og I) vælger 5 valgstyrerformænd, og Valgruppe 2 (A, B, F og Ø) vælger 5 valgstyrerformænd.

Tilforordnede

Ud over valgstyrerne vælger Kommunalbestyrelsen et antal tilforordnede til at bistå ved valget. Udpegningen sker ved forholdstalsvalg under ét blandt de tilforordnede, der har bopæl i kommunen.

En vælger kan godt deltage som tilforordnet selvom personen er opstillet som kandidat til valget.

Det er muligt at udpege et fast korps af tilforordnede som medvirker ved alle valg i perioden. Det er også muligt at udpege fra valg til valg.

Tidligere valg

I Lejre Kommune har man tidligere valgt at udpege tilforordnede fra valg til valg. Det anbefales at denne praksis videreføres, så der altid er mulighed for interesserede borgere for at blive tilforordnede.

Vagtskifte

Lov om kommunale og regionale valg giver mulighed for, at valgstyrere på valgdagen kan arbejde i skiftehold. Det samme kan tilforordnede. Valgstyrere som forlader valget inden optællingen er afsluttet, skal møde ind igen og underskriver afstemningsbogen når optællingen er afsluttet. Det er ikke tilladt at underskrive afstemningsbogen på forhånd.

De tilforordnede har mulighed for at forlade valgstedet inden optællingen er afsluttet og behøver ikke at møde ind igen.

Administrativt personale har mulighed for at forlade valgstedet inden optællingen er afsluttet og skal heller ikke møde ind igen.

Tidligere valg

Ved tidligere valg er der mødt 5 valgstyrere, 3 eller 5 tilforordnede og 1-2 administrative (valgsekretærer) ind ved valgets

begyndelse. Ved kommunal- og regionsrådsvalg eller ved andre dobbeltvalg er der mødt supplerende administrativt personale ind kl. 19.45 for at deltage i optællingen af stemmerne. Ved sidste kommunal- og regionsrådsvalg blev der praktiseret at lade tilforordnede forlade valgstedet kl. 20.00.

Der er alene krav om, at der på valgnatten foretages optælling i partistemmer. Fintællingen – optællingen af de personlige stemmer – foretages dagen efter. I Lejre Kommune har der været tradition for, at der foretages en ”foreløbig” fintælling på valgnatten. Dette betyder, at der er behov for væsentlig flere ”hænder” til tællearbejdet om aftenen end hvis der alene optælles i partier.

Anbefaling

Såfremt der forsat ønskes en foreløbig fintælling på valgnatten anbefales det, at der foretages vagtskifte kl. 20.

Kl. 20 kan de tilforordnede forlade valgstedet. De tilforordnede har på dette tidspunkt haft en vagt på 13 timer (fra kl. 7-20)

Det anbefales, at der i stedet møder nye tilforordnede ind kl. 19.15. Alternativt, hvis det ikke er muligt at rekruttere et tilstrækkeligt antal, anbefales det, at der suppleres med administrativt personale til at bistå med optællingen.

Indsamlingstilladelser

Der er ved tidligere valg kommet forespørgsel fra Folkekirkens Nødhjælp, Red Barnet og Scleroseforeningen med anmodning om tilladelse til at indsamle ved valget. Denne tilladelse blev givet og indsamlingen foregik uden problemer.

Foreningerne koncentrerer sig sædvanligvis om de 2-3 største valgsteder.

Der er historisk set blevet givet tilladelse til alle foreninger som har anmodet om det, da antallet af interesserede foreninger har været meget lavt, og da indsamlingen altid er forløbet uden problemer.

Det anbefales derfor, at der også fremadrettet gives tilladelse til alle foreninger som måtte ønske det, og at kompetencen fortsat delegeres fra Kommunalbestyrelsen til borgmesteren som øverste administrativt ansvarlige.

Rekruttering og højnelse af valgdeltagelsen

I september fremlægges orientering om hvordan rekruttering af tilforordnede samt højnelse af valgdeltagelsen planlægges gennemført.

Rekrutteringen skal ses som et supplement til den rekruttering, som partierne foretager igennem deres politiske netværk.

Administrationens vurdering

Erfaringer fra tidligere valg viser, at valget kan gennemføres med det foreslåede antal valgstyrere og tilforordnede. Der har dog været spørgsmål fra valgstyrere og valgstyrerformænd i forhold til, om bemanningen kunne sænkes yderligere, hvis det kombineres med færre pauser i arbejdet.

Administrationen anbefaler ikke, at bemanningen sænkes yderligere. En yderligere sænkning af bemanningen vil gøre det svært at dække alle vagter på valgdagen og vil betyde, at et valgsted vil være voldsomt udfordret i spidsbelastningsperioderne hvis der er sygdom eller andet forfald på selve valgdagen.

Det er vurderingen, at mulighederne i den kommunale og regionale valglovs § 17 med fordel kan udnyttes, således at de tilforordnede får muligheden for at forlade valgstedet når optællingen starter. På det tidspunkt har de været på valgstedet i 13 timer og erfaringen viser, at det er en fordel, hvis der kan komme friske tællere ind og hjælpe til. Det har også den fordel, at politiske aktive tilforordnede, kan deltage i den planlagte valgcafe.

Det anbefales ikke at udnytte muligheden for, at valgstyrerne kan forlade valgstedet og komme tilbage til at underskrive afstemningsbogen. Det skyldes, at lukningen af valgstederne tidligere er foregået i tidsrummet mellem kl. 22-01.30 og det ville betyde, at valgstyrerne skulle kontaktes på dette tidspunkt for at køre hen til valgstedet igen.

Valget er ikke gyldigt optalt før afstemningsbogen er underskrevet af alle valgstyrere.

Økonomi og finansiering

Der er afsat 1.154.700 kr. til afholdelse af valg. Ved sidste kommunalvalg i 2021 var udgiften på 1.018.551 kr.

Tilforordnede og valgstyrere modtager diæter svarende til 455 kr. for vagter under 4 timer og 910 kr. for vagter over 4 timer.

Administrativt personale har i praksis været aflønnet i overensstemmelse med HK-overenskomsten på området – dog med enkelte undtagelser for AC'erne. Overenskomsten er ikke ens for henholdsvis HK'ere og AC'ere, og der er derfor udarbejdet en fast aftale (forhåndsftale) på honorering i forbindelse med valg.

Der er 10 valgsteder med 2 administrativt ansatte per valgsted. Hertil kommer ca. 20 medarbejdere der på valgdagen arbejder med opslag i cpr-register, indberetning af data, opstilling og nedtagning af it-udstyr og andet praktisk.

Samlet set var der ved valget i 2021 en udgift på 413.932 kr. til diæter, aflønning af administrativt personale og forplejning.

Der er stor forskel kommunerne imellem i forhold til hvor meget administrativt personale der anvendes og hvordan de aflønnes i forbindelse med valgafholdelse.

Lejre Kommune har tidligere valgt at anvende et minimum af administrativt personale og at aflønne efter bestemmelserne i overenskomsten.

Vagtskifte kl. 20

Indførelsen af vagtskifte kl. 20 indebærer en ekstraudgift, da de tilfornordnede modtager 910 kr. uanset om de arbejder 12 timer eller 16 timer.

Såfremt der indkaldes 34 tilfornordnede til vagten fra kl. 20 medfører dette en ekstraudgift på mellem 15.470 kr. og 30.940 kr. (afhængig af om vagten afsluttes før eller efter 4 timer). De 34 tilfornordnede vælgere er fordelt med 5 personer på de to største valgsteder og 3 personer på de resterende 8 valgsteder.

Punkt 10: ØU - Retningslinjer for besøg på kommunale institutioner i forbindelse med kommunalvalg

25-002039

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Resumé

Forud for kommunalvalget i 2021 besluttede kommunalbestyrelsen, at der som udgangspunkt ikke måtte være besøg af politisk karakter i institutionernes åbningstid, i perioden fra den 1. august og frem til valget.

I denne sag fremlægges forslag til tilsvarende retningslinjer for besøg af politisk karakter på kommunale institutioner forud for kommunalvalget i november 2025.

Kommunalbestyrelsesmedlemmernes ret til besøg som led i hvervet berøres ikke af denne sag.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at retningslinjer for politikeres besøg på kommunale institutioner op til kommunalvalget i november 2025 godkendes.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

På baggrund af de vedtagne retningslinjer for 2021 genfremlægges sagen i forbindelse med kommunalvalget 2025.

Retningslinjerne blev tilbage i 2017 aftalt mellem gruppeformændene i Kommunalbestyrelsen med følgende indhold:

”Besøg på kommunale institutioner i et valgår

Det er aftalt mellem gruppeformændene i Kommunalbestyrelsen, at følgende retningslinjer gælder for politiske besøg på kommunale institutioner i et år med kommunalvalg:

Der må som udgangspunkt ikke være besøg af politisk karakter i institutionernes åbningstid, i perioden fra 1. august og frem til valget, med mindre:

- *der er tale om en aktivitet, der sætter fokus på kommunalvalget og lokaldemokrati og har et alment formål (oplysning, uddannelse) og*
- *alle politiske partier får mulighed for at være repræsenteret.*

I tvivlstilfælde vil kommunaldirektøren træffe beslutning - i dialog med den lokale institution. Borgmesteren vil informere Kommunalbestyrelsen og partiformændene samt sikre intern information til organisationen”.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har i et svar givet til Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg den 9. februar 2018 forholdt sig til, om en kommunalbestyrelse kan vedtage retningslinjer om "spærretid" for besøg på kommunens institutioner, der forhindrer et kommunalbestyrelsesmedlem i at foretage besøg op til 5 måneder inden et kommunalvalg.

Ministeriet svarede blandt andet, at kommunalbestyrelsesmedlemmer har ret til at aflægge besøg på kommunens institutioner m.v., som led i deres hverv. Retten til at aflægge sådanne kan ikke begrænses midlertidigt op til et kommunalvalg.

Kommunalbestyrelsen kan derimod godt begrænse kommunalbestyrelsesmedlemmernes mulighed for at aflægge besøg af politisk karakter, ligesom der kan vedtages begrænsninger for eksterne politikeres besøg (fx folketingsmedlemmer eller kandidater til kommunalvalget, som ikke allerede er medlem af Kommunalbestyrelsen).

Hvis der i en periode op til et kommunalvalg er særlig interesse fra kommunalbestyrelsens medlemmer og øvrige politikere for at besøge kommunens institutioner, kan det være berettiget at fastsætte særlige regler for afviklingen af besøgene i denne periode af hensyn til arbejdet og afviklingen af aktiviteter m.v. på institutionen.

Forslag til retningslinjer for kommunalpolitikers besøg i kommunale institutioner i forbindelse med kommunalvalg 2025:

For at sikre lige adgang til institutionerne for afvikling af besøg for kommunalpolitikere for kommunalvalget 2025 gælder følgende:

- Der må som udgangspunkt ikke være besøg af politisk karakter i institutionernes åbningstid, i perioden fra den 1. august 2025 og frem til valget, med mindre:
 - der er tale om en aktivitet, der sætter fokus på kommunalvalget og lokaldemokratiet og har et alment formål (oplysning, uddannelse) og
 - alle politiske partier får mulighed for at være repræsenteret (muligheden gælder både siddende politiske partier og partier, der ønsker at stille op til kommunalvalget).
- Ønske om afvikling af institutionsbesøg fra kommunalbestyrelsesmedlemmer skal rettes til kommunaldirektøren senest 10 hverdage før besøget, så andre politiske partier har mulighed for at tilrettelægge sin eventuelle deltagelse.
- Besøgene skal altid afvikles under hensyntagen til den daglige arbejdsgang i institutionen og i dialog med institutionens leder. I tvivlstilfælde vil kommunaldirektøren træffe beslutning - i dialog med den lokale institution.
- Administrationen sikrer, at partiformændene og partiforeningerne orienteres om planlagte politiske besøg i perioden fra den 1. august 2025.

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer, at kommunalpolitikernes almindelige ret til at besøge kommunale institutioner som led i hvervet ikke kan begrænses op til et folketingsvalg. Disse besøg bør derfor følge almindelig praksis.

Administrationen anbefaler, at der ligesom i 2021 vedtages retningslinjer for kommunalpolitikeres besøg af politisk karakter på kommunale institutioner forud for kommunalvalget i november 2025, da disse besøg erfaringsmæssigt giver anledning til tvivl.

Retningslinjerne vil, under forudsætning af Kommunalbestyrelsens godkendelse, blive formidlet til partiforeningerne.

Punkt 11: Lukket: ØU - Fornyelse af alkoholbevilling og bestyrer

22-005511

Punkt 12: Lukket: ØU - Fornyelse af alkoholbevilling og bestyrer

25-001875

Punkt 13: ØU - Orientering om udbud på etablering af ladestandere ved kommunale bygninger

24-003296

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Resumé

Kommunale bygninger med parkeringspladser til mere end 20 biler skal pr. 1. januar 2025 have etableret mindst 1 ladestander i tilknytning til parkeringsanlægget.

I maj 2024 godkendte kommunalbestyrelsen, at administrationen gennemfører et koncessionsudbud på etablering og drift af offentligt tilgængelige ladestandere. Som skulle have været igangsat i 2024.

I denne sag orienteres om gennemførsel og justeret tidsplan for udbuddet.

Indstilling

Direktionen indstiller;

1. at orientering tages til efterretning.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Udbuddet er ikke gennemført i 2024 som planlagt. Dels grundet en stor mængde prioriterede anlægsopgaver og dels grundet at administrationen under processen blev vidende om, at yderligere regler træder i kraft pr. 1. januar 2027.

Udbuddet er omfattet af AFI-loven, der giver mulighed for at indgå aftaler mellem en offentlig ordregiver og en operatør af ladepunkter om retten til at virke som operatør af offentligt tilgængelige ladepunkter (=koncession).

Koncessionen betyder, at operatøren aflønnes ved at få tilladelse til at forvalte og udnytte en arbejdsopgave eller en tjenesteydelse.

Etablering og drift

Udbuddet indeholder etablering af ladestandere på 19 lokationer.

Der er tidligere etableret ladestandere ved flere af kommunens ejendomme til opladning af kommunens egne el-biler. Parkeringsanlægget ved disse ejendomme overholder således den nye bekendtgørelse og er ikke inkluderet i udbuddet.

Operatøren er ansvarlig for at etablere ladestanderne, herunder at udføre gravearbejde, el-tilslutning, fundering, opsætning m.v. og indhente de nødvendige myndighedstilladelser. Operatøren er ligeledes forpligtet til at etablere den nødvendige infrastruktur under jorden fra de af netselskaberne opstillede tilslutningssteder og frem til ladestanderne. Operatøren skal ligeledes etablere skiltning.

Operatøren skal sikre, at opsætningen af ladestanderne sker med mindst mulig gene for de omkringliggende lokaliteter og brugere.

I kontraktmaterialet er indarbejdet hensyn og krav med henblik på at sikre omkringliggende bede, buske og træer samt tilgængelighed og sikkerhedsafstand til bygninger. Herudover stilles krav, der sikrer at ladere og placering i videst muligt omfang tilpasses omgivelserne.

Ved kontraktens ophør skal operatøren for egen regning nedtage ladestanderne, fjerne alle installationer og udstyr i øvrigt over og under jordniveau og reetablere arealerne. Alle investeringer i ladestanderne og driftsrisikoen bæres af operatøren, der således for egen regning og risiko skal opsætte, drive og nedtage ladestanderne.

Operatøren kan byde ind med en villighed til at betale en koncessionsafgift, hvis der er et økonomisk potentiale i etableringen og driften af ladestanderne. Omvendt kan operatøren også kræve et støttebeløb til etableringen, hvis der ikke er et økonomiske potentiale til stede.

Tidsplan

Udbuddet er igangsat ved udgangen af februar og det forventes at der kan indgås kontrakt i april 2025.

Operatøren er herefter ansvarlig for at indsende bestillerbreve til netselskabet med henblik på etablering af tilslutning. Ladestanderne skal være etableret og klar til brug senest 3 måneder efter, at tilslutning er etableret.

Nye krav på vej

I april 2024 blev der vedtaget en ændring af Bygningsregulativet. Ændringen betyder, at der kommer nye skærpede krav på området, der træder i kraft pr. 1. januar 2027. Administrationen afventer udmøntning af regulativet i dansk ret i ny bekendtgørelse. Ændringen vil betyde at der skal etableres yderligere ladestandere eller etableres tomrør til 50 pct. af p-pladserne ved eksisterende bygninger. I udbuddet tages så vidt muligt højde for den nye bekendtgørelse, som forventes at blive vedtaget indenfor det næste års tid.

Administrationens vurdering

Ved at udbyde opgaven, som et koncessionsudbud, sikres at både etablering og drift sker uafhængig af en kommunal administrativ opgaveløsning.

Det vurderes, at ladestanderne vil være etableret og klar til brug senest ved udgangen af 2025.

Økonomi og finansiering

På baggrund af rådgivers erfaringer med gennemførte udbud og dialog med relevante aktører, vurderer administrationen, at der er en sandsynlighed for, at udbuddet vil forudsætte kommunal medfinansiering i et eller andet omfang. For at minimere sandsynligheden for dette sammensættes udbuddet i puljer med et miks af attraktive og mindre attraktive lokationer. Der er ikke afsat budget til medfinansiering. Såfremt det viser sig nødvendigt med medfinansiering vil administrationen derfor fremlægge politiske sag med henblik på at der kan tilvejebringes finansiering.

Det vurderes, at de nye skærpede krav, der træder i kraft pr. 1. januar 2027, vil betyde en merudgift for kommunen, idet der i de kommende år skal etableres ekstra ladestandere eller foretages anlægsarbejde for at bringe parkeringsanlæggene i overensstemmelse med de nye krav. De budgetmæssige konsekvenser kendes ikke for nuværende.

Punkt 14: Lukket: Deklaration, Gøderupvej 24B 4000 Roskilde

19-8369A

Punkt 15: Lukket: ØU - Evt. køb af ejendom i Kirke Hyllinge

24-004794

Punkt 16: Beredskabskommissionen – Lejre Kommunes risikoprofil i forhold til den risikobaserede dimensionering for Lejre Brandvæsen

25-001334

Beslutning

Økonomiudvalget besluttede, at udsætte sagen til en temadrøftelse i Kommunalbestyrelsen.

Resumé

Beredskabschefen indstillede på beredskabskommssionsmødet den 5. september 2024, at Lejre Kommune ikke godkender indsatstaktisk utraditionelt byggeri, når disse medfører nye operative bindinger for Lejre Brandvæsen.

Beredskabskommissionen besluttede at sende sagen tilbage til administrationen med henblik på yderligere behandling.

Indstilling

Beredskabschefen indstiller:

1. at Kommunalbestyrelsen drøfter udviklingen i Lejre Kommune og de konsekvenser, dette kan have for Lejre Brandvæsen i fremtiden.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Lejre Brandvæsen står over for nogle centrale spørgsmål, hvor Kommunalbestyrelsens drøftelser og beslutninger er afgørende:

- Hvordan vurderer vi den nuværende risikoprofil, og hvilken udviklingen forventer vi de næste 4-5 år?
- Hvordan håndterer vi bedst den voksende industri i kommunen?
- Skal vi tillade mere indsatstaktisk utraditionelt byggeri, og hvordan sikrer vi i så fald et stærkt beredskab?
- Hvordan sikrer vi et stærkt og velfungerende beredskab i Lejre Kommune, så vi fortsat kan levere en tryk og effektiv indsats for borgerne?

Ændringer i Lejre Kommunes risikoprofil

I forbindelse med den aktuelle revision af Lejre Kommunes risikobaserede dimensionering har vi bemærket, at risikobilledet har ændret sig betydeligt siden 2021, og denne udvikling forventes at fortsætte de næste 4-5 år. Dette betyder, at Lejre Brandvæsen nærmer sig grænsen for, hvad vi realistisk kan sikre, når det gælder at opretholde en forsvarlig indsats ved visse industribygninger.

Den stigende bygningsmasse til lettere industri i Lejre Kommune, med bygninger på op til 10,8 meters højde og flere steder med solceller på tagene, giver nye udfordringer. Vores nuværende udstyr, hvor håndstiger er den eneste løsning til at slukke eventuelle tagbrande i bygninger af denne højde, gør det vanskeligt at opretholde en effektiv og sikker indsats.

Det er derfor vigtigt, at vi tager disse udfordringer alvorligt og finder løsninger, der sikrer, at Lejre Brandvæsen fortsat kan levere en tryk og forsvarlig indsats for alle borgere og virksomheder i kommunen.

Hvad betyder indsatstaktisk utraditionelt byggeri for Lejre Brandvæsen?

Når denne type byggeri opføres, stiller det særlige krav til vores beredskab for at sikre en tryk og effektiv indsats. Det vil næsten altid indebære:

- Udarbejdelse af en specifik objektplan for hver enkelt bygning, så vi er bedst muligt forberedt.
- Ekstra uddannelse af indsatsledere og deltidsbrandmænd, så de har den nødvendige viden og kompetencer.
- Årlig vedligeholdelsesuddannelse på de pågældende bygninger for at sikre en konstant høj sikkerhedsstandard.
- Muligvis indkøb af specialudstyr for at opretholde et forsvarligt sikkerhedsniveau.

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer, at det er afgørende at synliggøre de kommende udfordringer for Lejre Brandvæsen.

Den positive udvikling i kommunen – herunder den stigende interesse for etablering af lettere industri – betyder, at vi skal sikre et beredskab, der kan følge med væksten. Den nuværende risikobaserede dimensionering er ikke tilstrækkelig til at imødekomme de fremtidige behov og de øgede krav til brandberedskabet.

Økonomi og finansiering

De præcise økonomiske konsekvenser kan endnu ikke fastlægges, men der er flere mulige scenarier.

Drejestige – to mulige løsninger:

- Samarbejde med naboberedskaber om at tilkøbe assistance fra en drejestige. Dette vil dog kræve mindst to samarbejdsaftaler, da én drejestige fra et naboberedskab ikke kan dække hele kommunen.
- Investering i egen drejestige til Lejre Brandvæsen. Denne løsning vil sikre en hurtigere responstid og vil kunne dække hele kommunen.

Øvrige økonomiske konsekvenser

For at sikre et stærkt beredskab vil der være behov for:

- Udarbejdelse af objektplaner for særlige bygninger
- Øget uddannelse af indsatsledere og brandfolk
- Mulig supplering med materiel og udstyr

Det er vigtigt at understrege, at disse ekstra udgifter ikke kan afholdes inden for den nuværende budgetramme. Derfor er det nødvendigt at finde en økonomisk løsning, der sikrer, at Lejre Brandvæsen kan leve op til de fremtidige krav og fortsat beskytte borgere og virksomheder i kommunen.

Sagens forløb

27/02/2025 Beredskabskommission

Indstillingen anbefales.

Afbud: Claus Falsby Olsen, Ivan Mott

Punkt 17: EKL/KFT/SSÆ/TMB/BU/JAI - Delegationsplan

23-005760

Beslutning

Udvalgenes indstillinger anbefales.

Resumé

Kommunalbestyrelsen besluttede på møde i august 2023, at der skal igangsættes en proces for en ny delegationsplan for Lejre Kommune.

Forslag til en ny delegationsplan forelægges alle fagudvalg med henblik på endelig godkendelse i Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at delegationsplan for Lejre Kommune godkendes.
2. at administrationen bemyndiges til at foretage rettelser i delegationsplanen, hvis der politisk træffes beslutninger om ændringer til delegationsplanen.
3. at administrationen bemyndiges til at foretage mindre redaktionelle ændringer i delegationsplanen, når rettelserne ikke medfører ændringer i Kommunalbestyrelsens og udvalgenes ansvarsområder.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Baggrund

På mødet i august 2023 besluttede Kommunalbestyrelsen at igangsætte arbejdet med en ny delegationsplan for Lejre Kommune, da kommunen hidtil ikke har haft en delegationsplan.

Selvom det ikke er lovpligtigt at have en delegationsplan, er det udbredt praksis i mange kommuner. En delegationsplan skaber klarhed over beslutningskompetencer og ansvarsfordeling mellem det politiske og administrative niveau. Den fungerer som et opslagsværk, der giver både politikere og administration et samlet overblik over sagsgange og beslutningskompetencer inden for centrale lovgivnings- og sagsområder.

Planens indhold og struktur

Delegationsplanen tager udgangspunkt i Lejre Kommunes gældende styrelsesvedtægt og afspejler den nuværende udvalgsstruktur.

Den indledes med et kapitel om generelle emner, der går på tværs af udvalg, såsom tværgående strategier, politikker, kvalitetsstandarder, priser, projekter med videre.

Herefter præsenteres hvert udvalg med en kort beskrivelse af dets ansvarsområder.

Planen bygger på en positiv opstilling af de områder, hvor sager og beslutninger skal behandles politisk. Denne tilgang sikrer, at delegationsplanen forbliver overskuelig og kun indeholder det nødvendige.

Delegationsplanen er ikke udtømmende, og administrationen vil fortsat vurdere, om sager med særlig politisk relevans bør forelægges det politiske niveau til beslutning eller orientering.

Arbejdet med delegationsplanen

Planen er i vid udstrækning en opsummering af eksisterende praksis. Arbejdet med planen har dog også identificeret behov for præciseringer, ændringer og nye forslag, som er markeret med farvekoder i planen:

- **Præciseringer (gul):** Områder, hvor eksisterende praksis har været uklart defineret, og hvor planen nu tydeliggør beslutningsgange og ansvarsfordeling.

- **Ændringer (grøn):** Enkelte områder, hvor det er vurderet hensigtsmæssigt at justere praksis eksempelvis for at sikre ensartet ansvarsfordeling på tværs af udvalg eller områder.
- **Nye forslag (blå):** Områder, der ikke tidligere har været omfattet af kommunens praksis, men som nu inkluderes for at sikre en opdateret tilgang.

Politisk dialog og inddragelse

Administrationen har henover november 2024 til januar 2025 gennemgået planen på møder for gruppeformænd. Formålet med disse møder har været at skabe forventningsafstemning, især på områder med ændringer, præciseringer og nye forslag. Inputs fra møderne er blevet indarbejdet i planen.

Fremadrettet revidering og løbende opdatering af delegationsplanen

Det foreslås, at delegationsplanen gennemgås én gang i hver valgperiode - typisk i forlængelse af konstitueringen af en ny Kommunalbestyrelse - og at den opdateres ved væsentlige ændringer i den politiske struktur eller lovgivningen. Herved sikres, at planen forbliver tidssvarende og afspejler de aktuelle rammer.

Delegationsplanen vil i disse tilfælde blive forelagt Kommunalbestyrelsen til fornyet godkendelse. Derudover foreslås det, at administrationen bemyndiges til at:

- Indarbejde politisk vedtagne ændringer i planen, når der træffes beslutninger, der kræver tilpasning af delegationsplanen.
- Foretage mindre redaktionelle ændringer, såsom opdatering af lovhenvvisninger, korrekturrettelser og tekniske justeringer, der ikke påvirker beslutningskompetencerne.

Disse bemyndigelser vil sikre en smidig og effektiv opdatering af delegationsplanen.

Sagens forløb

03/03/2025 Udvalget for Erhverv, Klima og Lokal udvikling - 2022-2025

Indstillingerne anbefales for så vidt angår udvalgets område.

Afbud: Bente Blumensaat

03/03/2025 Udvalget for Kultur, Fritid og Turisme - 2022-2025

Indstillingerne anbefales med følgende rettelse: Kompetencen til uddeling af trænerpris og lederpris ligger hos Folkeoplysningsudvalget.

03/03/2025 Udvalget for Social, Sundhed og Ældre - 2022 - 2025

Indstillingerne anbefales

04/03/2025 Udvalget for Børn og Ungdom - 2022-2025

Indstillingerne anbefales.

Afbud: Carsten Helles Rasmussen

04/03/2025 Udvalget for Trafik, Miljø og Byggeri - 2022-2025

Indstillingerne anbefales for så vidt angår udvalgets område.

05/03/2025 Udvalget for Job, Arbejdsmarked og Integration - 2022-2025

Indstillingerne anbefales

Afbud: Ole Blickfeldt

Bilag

Bilag 1 - Delegationsplan, udkast

Punkt 18: EKL - Landsbypuljen 2025 - Frigivelse af anlægsmidler

25-000342

Beslutning

Ad. 1) - ad. 8) Indstillingerne anbefales.

Resumé

Kommunalbestyrelsen skal med denne sag tildele Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal Udvikling kompetencen til at udmønte og fordele puljemidler. Derudover søges om en anlægsbevilling til brug for Landsbypuljen i 2025. Anlægsbevillinger meddeles af Kommunalbestyrelsen som en særskilt bevilling til hvert enkelt anlægsprojekt, og denne sag vedrører anlægsprojekt 452 Landsbypuljen 2025.

I budgettet for 2025 er der afsat et rådighedsbeløb på 1.820.300 kr. til Landsbypuljen. Derudover søges der i en selvstændig sag, tilløbende med denne sag, om overførsel af 61.500 kr., som ikke blev brugt i 2024.

I alt er der således **1.891.800 kr.** til rådighed i 2025.

Det skal besluttes, om formålet med Landsbypuljen skal udvides, så puljen også kan omfatte støtte til klima- og klimatilpasningsindsatser, støtte til borgergrupper til forhandling med VE-opstillere, energitjek samt arrangementer og aktiviteter, der understøtter Lejre Kommunes Klimaplan.

Med denne sag skal Udvalget for Erhverv, Klima & Lokaludvikling samtidig beslutte en overordnet fordeling af midlerne i forhold til, hvilke projektyper Landsbypuljen 2025 skal prioriteres til, samt hvordan udmøntningen skal foregå.

I forbindelse med årsafslutningen i Fors A/S regi, har Fors fremsendt en opgørelse af tid og forbrug til afdækning af interessen for fjernvarmekonverteringen i Osted i Lejre Kommune i henhold til den opgave, der er overdraget til Fors via Lejre kommunes varmeplan. Det skal i denne sag besluttes, om regningen kan betales af restmidler fra Landsbypuljen 2024.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at der meddeles anlægsbevilling på 1.891.800 kr. til anlægsprojekt 452 Landsbypuljen 2025
2. at bevillingen finansieres af det i budgettet for 2025 afsatte rådighedsbeløb på 1.830.300 kr. vedrørende anlægsprojekt 452 Landsbypuljen 2025 og det forventet overførte rådighedsbeløb fra 2024 på 61.500 kr. til anlægsprojekt 452 Landsbypuljen 2025
3. at regning fra Fors på 165.979 kr. vedr. foranalyse til fjernvarme til Osted By fra 2024 betales af Landsbypuljen 2025.
4. at formålet med Landsbypuljen udvides til også at omfatte støtte til klima- og klimatilpasningsindsatser, der understøtter Lejre Kommunes Klimaplan.
5. at formålet med Landsbypuljen udvides til også at omfatte støtte til borgergruppers forhandlinger med VE-opstillere
6. at formålet med Landsbypuljen udvides til også at omfatte støtte til energitjek
7. at formålet med Landsbypuljen udvides til også at omfatte støtte til arrangementer og aktiviteter, der understøtter Klimaplanen
8. at Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling tildeles kompetencen til at uddele og fastsætte kriterier for puljemidlerne.
9. at kriterier for projektstøtte og grundlag for prioritering godkendes.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen for ad. 1) - 8).

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling for ad. 9).

Sagsfremstilling

Baggrund

Lejre Kommune har siden 2014 haft en pulje til udvikling af nærområder og landsbyer. Siden 2020 har puljen været kendt som Landsbypuljen. Puljens formål er at understøtte lokale borgergrupper og ildsjæle, der tager initiativ til udvikling af deres nærområder inden for rammerne af Vores Sted og - siden 2021 - Lejre Kommunes Klimaplan. Gadekærspuljen og Landsbypuljen blev lagt sammen i forbindelse med Budget 2024-2027.

Administrationen har udarbejdet kriterier for projektstøtte samt beskrivelse af, hvad der bliver lagt vægt på i ansøgningerne (bilag 1).

Betaling af regning til FORS af restmidler fra Landsbypuljen 2024

I forbindelse med årsafslutningen i Fors A/S regi har Lejre Kommune modtaget en opgørelse af den forbrugte tid og dermed omkostning til afdækning af interessen for fjernvarmekonverteringen i Lejre Kommune (for Østed by) i henhold til den opgave, der er overdraget til Fors via Lejre kommunes varmeplan. Samlet har Fors anvendt kr. 165.979 på møder, kampagner m.m. i henhold til deres time- og projektstyring.

Da der ikke ligger noget fjernvarmeselskab for Lejre Kommune, og der ikke er noget lovgrundlag for at fordele denne type omkostninger til andre forsyningsarter i Fors regi, skal Fors som forsyningselskab have dækket de afholdte omkostninger. Administrationen foreslår, at beløbet finansieres af Landsbypuljen 2025.

Udvidelse af formålet med Landsbypuljen

Administrationen foreslår, at der besluttes en udvidelse af formålet for Landsbypuljen, så puljen fremover også kan anvendes til klima- og klimatilpasningsindsatser, energitjek, borgergruppers forhandlinger med VE-opstillere samt til arrangementer og aktiviteter, der understøtter Klimaplanen. Traditionelt har Landsbypuljen haft til formål at udvikle nærområder og landsbyer. Erfaringerne viser, at uddelingerne fra Landsbypuljen har svinget fra år til år, således at der igennem de seneste tre år i gennemsnit har været uddelt ca. 420.000 kr. årligt. I bilag 2 ses en oversigt over de støttede projekter i 2024.

Administrationen foreslår derfor, at formålet udvides til også at dække indsatser og projekter i relation til realiseringen af Lejre Kommunes Klimaplan. I det følgende uddybes forslag til, hvordan midlerne i Landsbypuljen prioriteres i 2025. Alle beløb i de efterfølgende afsnit er estimeret, og der kan derfor forekomme ændringer.

Lokale fællesskaber, attraktive landsbyer

Administrationen foreslår med afsæt i erfaringerne fra tidligere år, at der afsættes en pulje på 400.000 kr. i 2025 til projekter, hvor formålet er at understøtte lokale fællesskaber og attraktive landsbyer. Det kan for eksempel være at styrke lokalområdets attraktivitet i relation til bosætning, samkørsel for at øge mobiliteten, beskæftigelse og sammenhængskraften i lokalområdet.

Fælles energi- og varmeløsninger

Administrationen foreslår med afsæt i erfaringerne fra tidligere år, at der afsættes en pulje på 200.000 kr. i 2025 til projekter, hvor formålet er at understøtte fælles energi- og varmeløsninger.

Erfaringerne fra 2023 og 2024, hvor Landsbypuljen i særlig grad var prioriteret til projekter vedrørende fælles energi- og varmeløsninger, viser, at der er interesse for denne type projekter blandt borgerne, men også, at det er projekter, som er længere tid om at modnes end andre borgerdrevne projekter. Administrationen anbefaler derfor, at der også i 2025 er mulighed for støtte til projekter vedrørende etablering af lokale og borgerdrevne fælles, grønne energi- og varmeløsninger i landsbyer og lokalområder, eksempelvis fælles solcelleanlæg, jordvarme, termonet med videre. Fælles for varmeprojekterne er, at de skal være med til at sikre kollektiv omstilling fra fossile opvarmningsformer til klimavenlige alternativer.

Klima- og klimatilpasningsindsatser i relation til Lejre Kommunes Klimaplan

Realiseringen af Lejre Kommunes Klimaplan kan kun ske i tæt samarbejde med borgere, foreninger og virksomheder. Men erfaringerne viser også, at nogle indsatser bliver for komplekse (for eksempel på grund af lovgivning) og administrativt tunge til, at de kan komme i gang, hvis de skal drives af frivillige. Der kan derfor være behov for, at nogle indsatser initieres af Lejre Kommune for at gøre indsatserne lettere tilgængelige.

Administrationen anbefaler derfor, at der afsættes 625.820 kr. under Landsbypuljen 2025 til indsatser i relation til realisering af Klimaplanen i 2025, det kan for eksempel være inden for grøn mobilitet, landbrug, lokal afledning af regnvand, opsamling af regnvand i bassin og klimasøer, naturbaserede løsninger og energivejledning rettet mod private og erhverv.

Borgergrupper, erhverv og administrationen kan søge om støtte til klima- og klimatilpasningsindsatser.

Støtte til borgergruppers forhandlinger med VE-opstillere

Administrationen foreslår, at der afsættes en pulje på 200.000 kr. i 2025 til projekter, hvor formålet er at understøtte borgergruppers forhandlinger med VE-opstillere.

Støtte til energitjek

Administrationen foreslår, at der afsættes en pulje på 50.000 kr. i 2025 til projekter, hvor formålet er at understøtte energitjek hos borgerne.

Støtte til arrangementer og aktiviteter der understøtter Klimaplanen

Administrationen foreslår, at der afsættes en pulje på 50.000 kr. i 2025 til arrangementer og aktiviteter, hvor formålet er at understøtte Klimaplanen.

Projekt- og driftsstøtte til landsbyens gadekær

Gadekærspuljen har før 2024 været på 300.000 kr. årligt. Der er i de seneste år gennemført flere større oprensninger af gadekær, hvorfor administrationen vurderer, at det i 2025 vil være dækkende, at der afsættes 150.000 kr. til oprensninger og 50.000 kr. til driftsstøtte til gadekær. Det lokale gadekær danner samlingspunkt i mange af Lejre Kommunes landsbyer, og lokale ildsjæle sørger for at passe og forskønne de grønne "åndehuller". Gennem Landsbypuljen kan man søge om projektstøtte til oprensning af gadekær og driftsstøtte til for eksempel forplejning til gadekærsdag, olie til oplevelsesbroen eller maling til borde-bænkesættet.

Proces for udmøntning af Landsbypuljen 2025

På baggrund af erfaringerne fra de tidligere år og den foreslåede prioritering af årets pulje anbefaler administrationen følgende proces for udmøntning af Landsbypuljen 2025: Puljen anbefales at åbne 1. maj 2025 med deadline den 1. august 2025. Ansøgninger behandles på udvalgets møde den 6. oktober 2025.

Hvis der kommer enkeltprojekter, hvor det er vigtigt, at de behandles tidligere, bliver de forelagt på først mulige udvalgs møde.

Ansøgninger på 3.000 kr. og derunder til "Driftsstøtte til gadekær" behandles administrativt.

Administrationens vurdering

Det er administrationens vurdering, at en udvidelse af Landsbypuljens formål og den foreslåede prioritering af Landsbypuljemidlerne i 2025 vil understøtte implementeringen af den kommende klimaplan. Puljen vil fortsat understøtte lokal og bæredygtig udvikling i Lejre Kommune samt understøtte, at borgere, foreninger m.v. kan bidrage med at indfri målene i klimaplanen.

Det er desuden administrationens vurdering, at Fors' afdækning af fjernvarmeinteresser i den konkrete sag kan dækkes med Landsbypuljemidlerne under kriteriet for projektstøtte til fælles energi- og varmeløsninger.

Økonomi og finansiering

Anlægsbevillingen til Landsbypuljen 2025 søges finansieret af det i budget 2025 afsatte rådighedsbeløb på 1.891.800 kr. til anlægsprojekt 452 Landsbypuljen 2025 inkl. forventet overførte rådighedsmidler fra 2024.

Landsbypuljen 2025		
Nr.	Type	Beløb i tusind kr.
1	Lokale fællesskaber, attraktive landsbyer	400
2	Fælles energi- og varmeløsninger	200
3	Klima- og klimatilpasningsindsatser i relation til Lejre Kommunes Klimaplan	625,82
4	Støtte til borgergruppers forhandlinger med VE-opstillere	200
5	Støtte til energitjek	50

6	Støtte til arrangementer og aktiviteter der understøtter Klimaplanen	50
7	Støtte til oprensning af gadekær	150
8	Driftsstøtte til gadekær	50
9	Regning fra Fors vedr. udgift til foranalyse til fjernvarme	165,98
	Total anlægsbevilling	1891,8

Sagens forløb

03/03/2025 Udvalget for Erhverv, Klima og Lokal udvikling - 2022-2025

Ad. 1) - ad. 8) Indstillingerne anbefales

Ad. 9) Indstillingen tiltrådt

Afbud: Bente Blumensaat

Bilag

Bilag 1 - Landsbypuljen 2025 - Kriterier for projektstøtte og grundlag for prioritering

Bilag 2 - Oversigt over støttede projekter i 2024

Punkt 19: EKL/TMB - Natur- og Klimaskovudvalg for projektområde syd for Hvalsø By - vedtagelse af kommissorium

25-000821

Beslutning

Ad. 2) - ad. 4) Udvalgenes indstillinger anbefales.

Resumé

Sagen er senest blevet behandlet på møde i Kommunalbestyrelsen den 27. januar 2025.

Kommunalbestyrelsen har besluttet at samarbejde med Klimaskovfonden og Green Producers Club om at etablere en ny urørt klimaskov syd for Hvalsø By. Green Producers Club er interesseret i samarbejdet, da kommunen ejer bynære arealer, som kan blive et rekreativt område og bidrage til klima- og biodiversitetsmålene. Projektområdet er beliggende på matrikel nr. 5cg Kirke Hvalsø By, Kirke Hvalsø og 5ch Kirke Hvalsø By, Kirke Hvalsø.

I den tidligere beslutning var det en forudsætning, at projektet ikke hindrede kommende planlagt byudvikling. Det var administrationens forudsætning, at når der var en rammelokalplan, var det tilstrækkeligt til at sikre, at ny skov ikke ville forhindre byudvikling på områderne.

Administrationen har efterfølgende været i dialog med SGAV (Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø). De har tilkendegivet, at når der ikke er detaillokalplan, vil styrelsen ikke give en forhåndstilkendegivelse i forhold til reduceret skovbyggelinje. Det vil sige, at en rammelokalplanlagt for de tilstødende arealer ikke er tilstrækkeligt til at sikre mod, at ny skov og dermed skovbyggelinje vil forhindre byudvikling på de tilstødende arealer. Hvis projektet gennemføres, vil kommunen søge om reduceret skovbyggelinje, efter skoven er tilplantet, og der foreligger en detaillokalplan.

Kommunalbestyrelsen ønsker at inddrage foreninger, borgergrupper, naboer og interessenter i projektet for at sikre et tæt samarbejde. Der foreslås oprettelse af et § 17, stk. 4-udvalg for at sikre borgerinddragelse og lokal forankring.

Administrationen har den 5. marts 2025 været i telefonisk kontakt med Klimaskovfonden i forhold til den anbefalede beslutning om de foreslåede arealer, der skal indgå i den kommende klimaskov i Hvalsø. Klimaskovfonden og Green Producers Club meddelte, som svar på orienteringen om udvalgenes anbefaling, at de fortsat er positive overfor samarbejdet og arealet. Telefonnotat er vedhæftet som bilag i sagen.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at Kommunalbestyrelsen beslutter, om Lejre Kommune fortsætter med at etablere ny urørt skov på projektarealerne, selvom der er en risiko for, at der ikke opnås dispensation til en reduceret skovbyggelinje, hvilket kan forhindre boligudvikling inden for rammelokalplanerne.
2. at der oprettes et udvalg i henhold til styrelseslovens § 17, stk. 4 kaldet "Natur- og Klimaskovudvalget".
3. at Kommunalbestyrelsen udpeger to repræsentanter fra hver valggruppe, og at det er to fra henholdsvis Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling og Udvalg for Trafik, Miljø & Byggeri, til Natur- og Klimaskovudvalget, hvoraf én vælges som formand for udvalget.
4. at kommissorium for et natur- og klimaskovudvalg godkendes.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Kommunalbestyrelsen har den 27. januar 2025 besluttet at indgå et samarbejde med Klimaskovfonden og Green Producers Club (se bilag 1) om at rejse op til 11,24 hektar ny urørt biodiversitets- og klimaskov syd for Hvalsø By beliggende på matrikel nr. 5cg Kirke Hvalsø By, Kirke Hvalsø og 5ch Kirke Hvalsø By, Kirke Hvalsø (se bilag 2).

På det nordøstlige areal, som er lokalplanlagt (LK 95 – del 1, se bilag 2), er der i 2024 opført et nyt børnehus på kommunal jord. Nabomatriklen (LK 95 -del 2, se bilag 2) mod øst er rammelokalplanlagt og privatejet. Ejerne af matriklen indgår pt. i forhandlinger med Region Sjælland om udvidelse af Himmelev Behandlingshjem.

I den tidligere beslutning var det en forudsætning, at projektet ikke hindrede kommende planlagt byudvikling. Det var administrationens forudsætning, at når der var en rammelokalplan, var det tilstrækkeligt til at sikre, at ny skov ikke ville forhindre byudvikling på områderne.

Administrationen har efterfølgende været i dialog med SGAV (Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø). De har tilkendegivet, at når der ikke er detaillokalplan, vil styrelsen ikke give en forhåndstilkendegivelse i forhold til reduceret skovbyggelinje. Det vil sige, at en rammelokalplanlagt for de tilstødende arealer ikke er tilstrækkeligt til at sikre mod, at ny skov og dermed skovbyggelinje vil forhindre byudvikling på de tilstødende arealer. Hvis projektet gennemføres, vil kommunen søge om reduceret skovbyggelinje, efter skoven er tilplantet, og der foreligger en detaillokalplan.

Demonstrationsrunde for ny urørt skov

En ny urørt klimaskov er en skov, som primært er etableret gennem naturlig tilgroning, hvis formål er at kompensere for CO₂-udledning over tid samt at understøtte biodiversiteten gennem forskellige tiltag. I Danmark får klimaskove anlagt på offentlig jord status som fredskov gennem skovloven, hvilket beskytter dem mod fremtidig fældning, hvilket igen sikrer fremtidig CO₂-binding.

Lejre Kommune har som KLIMA+ kommune den 28. februar 2025 søgt Klimaskovfondens demonstrationsrunde for ny urørt skov (se bilag 3). I projektet skal der indtænkes forskellige biodiversitetstiltag som for eksempel genslyngning af Elverdamsåen samt etablering af klimasøer på projektarealet. Klimaskovfonden har til formål at fremme og finansiere omkostningseffektiv skovrejsning for at opnå klimaeffekter i form af nettoreduktioner af drivhusgasudledning.

Formålet med demonstrationsprojekterne er at udvikle et koncept for ny urørt skov, der etableres gennem assisteret naturlig tilgroning. Klimaskovfonden etablerer fortsat skov med CO₂-binding som det primære formål, men der er stigende efterspørgsel på skov, der også gavner biodiversiteten mest muligt. Derfor afprøver Klimaskovfonden metoden ”assisteret naturlig tilgroning” i en særlige ansøgningsrunde for KLIMA+ kommuner og fonde. Klimaskovfonden afholder alle udgifter forbundet med udbud og etablering af skoven.

Green Producers Club og Klimaskovfonden ønsker at etablere den første danske skov, som kulturlivet støtter, på Lejre Kommunes arealer. Samarbejdet er en del af KLIMA+ partnerskabet, godkendt i maj 2024, som involverer erhvervslivet i finansiering af skovrejsning. Green Producers Club hjælper kulturbranchen med at reducere klimaaftryk og ønsker at plante en skov som symbol på bæredygtighed og for at styrke biodiversiteten.

Det forventes, at Klimaskovfonden i foråret 2025 kan give et foreløbigt tilsagn om støtte til finansiering af ny urørt skov på projektområdet. Når udbuddet er afsluttet, kan omkostningseffektiviteten udregnes, og Klimaskovfonden kan meddele endeligt tilsagn, og etableringen kan opstartes.

Ovenstående betyder, at Lejre Kommune fra foråret 2025 skal:

- Udarbejde et endeligt projekt i samarbejde med Klimaskovfonden
- Opnå godkendelse fra myndigheder af klimaskovprojektet samt offentlig høring og tinglysning af fredskovspligt og servitutter
- Modtage endeligt tilsagn fra Klimaskovfonden
- Realisere projektet (Plantning/hegn)
- Færdigmelde projektet og validering af Klimaskovfonden

Oprettelse af § 17, stk. 4-udvalg i forhold til natur- og skovområde syd for Hvalsø By

Lejre Kommune har fokus på borgerinddragelse, hvilket kan ske på mange måder og i mange former. Én form er at oprette det, som i kommunalstyrelsesloven kaldes et § 17, stk. 4-udvalg. Udvalget kan have en rådgivende funktion for Kommunalbestyrelsen, Økonomiudvalget eller de stående udvalg.

Tidligere har muligheden for oprettelse af et § 17, stk. 4-udvalg været benyttet til længerevarende og komplekse opgaver, som eksempelvis Landsbyudvalget. Der lægges i denne sag op til, at der oprettes et § 17, stk. 4-udvalg, som efterfølgende kaldes ”Natur- og Klimaskovudvalget”.

Det vil blive Natur- og Klimaskovudvalgets opgave at:

- Prioritere indkomne forslag fra borgere, virksomheder og øvrige interessenter, som ikke deltager i Natur- og Klimaskovudvalget.

- Komme med input til placering af stier, lysninger (max 10 % af arealet), shelters og bålplads samt udkigspunkter med videre.

Natur- og Klimaskovudvalgets opgaver afgrænses fra:

- at træffe beslutning om, hvordan endelig projektering, plantning og pleje af ny urørt klimaskov skal ske i skovens første tre leveår.

Ovenstående varetages af professionel virksomhed, som har erfaring med at rejse klimaskov og samarbejde med Klimaskovfonden. Dette gøres for at sikre bedst mulige vækstbetingelser og hermed fremtidig CO2-binding. Samtidigt gøres det også for at sikre, at rammer og retningslinjer opstillet af Klimaskovfonden opfyldes i opbygning og sammensætningen af klimaskoven. Det drejer sig blandt andet om træartsvalg, skovbryn, afstandskrav med videre.

Der henvises til bilag 3 fra Klimaskovfonden, som nærmere beskriver rammer og retningslinjer for etablering af ny urørt klimaskov med støtte fra Klimaskovfonden.

Sammensætning af Natur- og Klimaskovudvalget

Et § 17, stk. 4-udvalg adskiller sig fra stående udvalg ved både at kunne bestå af medlemmer af Kommunalbestyrelsen samt øvrige deltagere såsom eksperter og interessenter.

Klimaskovudvalget vil bestå af op til syv personer fra foreninger, borgergrupper, naboer, interessenter samt to repræsentanter fra hver valggruppe, og at det er to fra Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling og to fra Udvalg for Trafik, Miljø & Byggeri til Natur- og Klimaskovudvalget, hvoraf én vælges som formand for udvalget.

Natur- og Klimaskovudvalget sammensættes på baggrund af følgende proces:

Der inviteres til et åbent møde, når Kommunalbestyrelsen har vedtaget kommissoriet. På mødet formidles kommissoriet og vilkår for deltagelse i Natur- og Klimaskovudvalget. Deltagere til Natur- og Klimaskovudvalget udpeges på mødet ud fra nedenstående kriterier.

Kriterier for udvælgelse af foreninger, borgergrupper, naboer, interessenter som deltager i Natur- og Klimaskovudvalg:

- Mindst to personer, som repræsenterer en forening/borgergruppe
- Mindst en repræsentant for naboer* til klimaskoven
- Mindst to personer, som er uorganiserede, det vil sige personer, som ikke repræsenterer en forening/borgergruppe
- Mindst halvdelen af deltagerne skal bo i nærområdet**
- Naboer har fortrinsret, hvis flere tilmeldes indenfor nærområdet
- Grønt Råd får til opgave at udpege en deltager

*Nabo defineres som beboere indenfor 300 meter fra klimaskoven

** Hvalsø By

Som understøttelse af Klimaskovudvalget deltager en repræsentant fra Green Producers Club samt medarbejdere fra administrationen på møderne.

Varighed

Natur- og Klimaskovudvalget nedlægges, når et færdigt projektforslag er udarbejdet og godkendt af Kommunalbestyrelsen.

I det vedhæftede kommissorium (bilag 4) er formål, opgaver, sammensætning og rammer for udvalgets arbejde nærmere beskrevet.

Udtalelser

Green Producers Club og Klimaskovfonden har indledningsvis sagt, at de ønsker at kalde skoven for Kulturskoven.

Administrationens vurdering

Det er administrationens vurdering, at oprettelse af et § 17, stk. 4-udvalg vil danne grobund for en god borgerinddragelsesproces i forhold til det kommende nye natur- og skovområde syd for Hvalsø By.

Med etablering af en skov vil der følge en skovbyggelinje med. Det er administrationens vurdering, at skovbyggelinjen vil begrænse mulighederne for byudvikling på tilstødende arealer, medmindre der opnås dispensation.

I lyset af Aftalen om et grønt Danmark har administrationen en forventning om, at de barrierer, vi som kommune støder på i arbejdet med at skabe natur og bynær skov, vil blive bearbejdet i de instanser, der skal bidrage til at fremme den grønne arealomlægning. Administrationen har en forventning om, at den grønne arealomlægning vil bidrage positivt til muligheden for at opnå dispensation fra skovbyggelinjen.

Hvis der etableres skov på arealet, inden der udarbejdes detaljerede lokalplaner, er der en risiko for, at området ikke kan byudvikles i overensstemmelse med de nuværende rammelokalplaner på grund af skovbyggelinjen.

Som alternativ kan der arbejdes videre med natur/ekstensivering, og dermed skabes mere biodiversitet og et bynært rekreativt område.

Økonomi og finansiering

Klimaskovfonden afholder alle udgifter forbundet med udbud og etablering af skoven. Green Producers Club støtter det konkrete projekt gennem Klimaskovfonden. Lejre Kommune skal finansiere afledt drift på projektarealet.

I udgangspunktet støttes biodiversitetstiltag med op til 50 % af udgifterne af 15. Juni-Fonden, som har indgået et samarbejde med Klimaskovfonden. De resterende 50 % finansieres af Lejre Kommune.

Administrationen vurderer, at det vil koste ca. 20.000 kr. at understøtte og facilitere udvalgets arbejde blandt andet udarbejdelse af kortmateriale, eventuel udflugt og mødeforplejning. Udgifterne kan finansieres af driftsmidler til klimaarbejdet.

Sagens forløb

03/03/2025 Udvalget for Erhverv, Klima og Lokal udvikling - 2022-2025

Ad. 1) Udvalget anbefaler, at Lejre Kommune fortsætter med at etablere ny urørt skov på projektarealerne med følgende tilføjelse:

Der tilføjes et ekstra areal på 1,4 hektar på den østlige del, jf. sag nr. 5 på udvalgets dagsorden til dette møde. Til gengæld skal arealet på den vestlige del reduceres med 1,4 hektar med henblik på at øge afstanden mellem den kommende skov og byzonen. I dette område kan der laves natur, men ikke skov. Administrationen tager kontakt til Klimaskovfonden og Green Producers Club vedrørende anbefalingen.

Ad. 2) - ad. 4) Indstillingerne anbefales.

Afbud: Bente Blumensaat

04/03/2025 Udvalget for Trafik, Miljø og Byggeri - 2022-2025

Ad. 1) Indstillingen anbefales, idet udvalget tilslutter sig bemærkningerne fra Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling

Ad. 2) - ad.4) Indstillingerne anbefales

Bilag

Bilag 1 - Faciliteret samarbejde mellem Green Producers Club, Klimaskovfonden og Lejre Kommu 3702748_1_1.PDF

Bilag 2 Kort over natur- og skovprojekt i Hvalsø

Bilag 3 Ansøgningsrunden naturlig tilgroning januar 2025

Bilag 4 Kommissorium - Natur- og Skovrejsningsprojekt ved Hvalsø Syd

ØU - Telefonnotat fra Lotte Ruegaard Petersen.docx

Punkt 20: EKL/TMB - Anvendelse af kommunalt areal ved Hvalsø

25-000829

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Resumé

Lejre Kommune ejer en matrikel syd for Hvalsø by (5ch Kirke Hvalsø By, Kirke Hvalsø). Den nordligste del er omfattet af lokalplan LK 95 og huser den nybyggede Hvalsø Børnehave. Den sydligste del skal indgå i et natur- og klimatilpasningsprojekt, se foregående sag om Kommissorium for projektområde.

Der ønskes stillingtagen til den fremtidige anvendelse af det resterende areal (markeret med lysegrøn på kortbilag 1).

Bemærkning: Administrationen er i gang med at kontakte Klimaskovfonden, jf. beslutningen fra Erhverv, Klima & Lokal udvikling ift. anbefalingen om de foreslåede arealer, der skal indgå i den kommende klimaskov i Hvalsø. Opfølgningen med Klimaskovfonden forventes klar i starten af næste uge.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at arealet udvikles sammen med det øvrige projektområde, jf. foregående sag om natur og skovrejsningsprojekt

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen skal træffe beslutning om fremtidig anvendelse af det delareal på matr. 5ch Kirke Hvalsø By, Kirke Hvalsø. Området, der er 1,4 ha, ligger mellem Hvalsø Børnehus og et planlagt natur- og klimatilpasningsprojektet.

Området er hjemtaget fra forpagtning jf. Kommunalbestyrelsens beslutning den 23. september 2024 (bilag 1). Arealet er hjemtaget med henblik på at undersøge fremtidige anvendelsesmuligheder nøjere, herunder muligheder for omlægningssøtte, vandparkering/klimasikring, byudvikling med mere.

Kommunalbestyrelsen besluttede den 27. januar 2025 at indgå et samarbejde med Green Producers Club og Klimaskovfonden om et natur- og skovrejsningsprojekt på den sydligste del af matriklen (bilag 2). Projektet skal medvirke til at realisere ambitionen om at styrke den grønne ring rundt om Hvalsø By og samtidig levere et markant bidrag til både natur-, rekreative- og klimadagsordenen, herunder at gøre Hvalsø By mere klimarobust.

Den nordligste del af matriklen er lokalplanlagt, og der i 2024 opført et nyt børnehus på arealet. Nabomatriklen mod øst er rammelokalplanlagt og privatejet. Ejerne indgår pt. i forhandlinger med Region Sjælland om udvidelse Himmelev Behandlingshjem.

De pågældende arealer fremgår af bilag 1. De omkringliggende arealer, der ikke er fremhævet ved en særlig farve, er privatejede og i landzone.

Arealstatus

Der går en højspændingsledning gennem arealet. Det betyder, at der ud til 15 m uden for yderste leder på hver side af anlægget ikke må foretages terrænændring, etableres blivende anlæg eller midlertidige oplag, og der må ikke etableres belægning, beplantning eller arbejdsplads eller foregå aktivitet, der overskrider 3 m over terræn. Administrationen er i dialog med Energinet og arbejder for, at højspændingsledningen graves ned, men det er uvist, om det kan lade sig gøre.

Arealet er i kommuneplanen udpeget som skovrejsning uønsket. Administrationen vurderer, at der kan dispenseres til skovrejsning, da projektet tilpasses landskabet, og landskabet omkring Bistrup Skovene allerede er præget af skov.

Der er fugtige lavninger i området, som oprindeligt har været søer. På luftfoto fremgår det, at jorden er meget mørk, hvilket indikerer, at der er kulstof i jorden.

Arealet har et stort potentiale for at forbedre de rekreative muligheder i lokalområdet. Der er mulighed for at etablere stiforbindelse fra boligområdet øst for Ny Ringstedvej til Bistrup Skovene. Børnehuset og spejderne vil med deres placering umiddelbart op til arealet kunne anvende området til mange forskellige aktiviteter. Og endelig vil det kunne indgå i etableringen af Elverdamsstien, som er udpeget i Fingerplanen, og en grøn ring omkring Hvalsø By til glæde for lokalbefolkningen og besøgende.

Administrationens vurdering

Tre muligheder for fremtidig arealanvendelse

Administrationen har identificeret tre mulige fremtidige anvendelser af arealet: Permanent ekstensivering, natur- og klimatilpasningsprojekt eller byudvikling:

Permanent ekstensivering

Permanent ekstensivering er en tilskudsordning under Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, som giver tilskud til landbrugsarealer, der udtages til gavn for klima, miljø og natur. Arealet skal herefter henligge som et ekstensivt græs- eller naturareal. Ordningen er permanent, og tinglyses på arealet. Efterfølgende er der forbud mod gødskning, pesticider, omlægning/jordbehandling, dyrkning med videre.

Ekstensivering af arealet medfører i sig selv en fordel for klima, miljø og biodiversitet, men der kan godt laves tiltag på arealer med permanent ekstensivering, der forbedrer biodiversiteten på arealet yderligere. Det vil således være muligt at arbejde med natur- og klimatilpasning på et ekstensiveret areal.

Administrationen har søgt Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø om tilskud til permanent ekstensivering på arealet. Der er endnu ikke givet tilsagn. Tilsagnet er ikke bindende, før ansøger har accepteret det, så hvis der gives tilsagn, har Lejre Kommune mulighed for at afslå og anvende arealet til noget andet. Vejledning til tilskudsordningen er vedlagt som bilag 3.

Natur- og klimatilpasningsprojekt

Arealet kan indgå i natur- og klimaprojektet i samarbejde med Green Producers Club og Klimaskovfonden hvor arealet vil blive udlagt til urørt skov. En udvidelse af projektområdet vil mindske afstanden mellem de to projektområder og give bedre sammenhængskraft i projektet - et forhold, som Klimaskovfonden ligger stor vægt på.

Hvis arealet indgår i natur- og klimaprojektet, vil det medføre en skovbyggelinje, som efterfølgende skal søges reduceret hos Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, jf. ovenstående dagsordenspunkt.

Nærmere beskrivelse af natur- og klimaprojektet fremgår af bilag 2.

Byudvikling

Arealet er oprindelig købt af Lejre Kommune med henblik på byudvikling. Arealet er et af de sidste steder syd for Hvalsø, hvor der er mulighed for at udvide byen.

Der er fugtige lavninger i området med risiko for vandophobning. Dertil må der ikke bygges under højspændingsledningen. Områdets topografi og højspændingsledningen indskrænker derfor arealet, der er egnet til bebyggelse.

Administrationen har ved tidligere kommuneplanproces forsøgt at inddrage arealet til byudvikling. Miljøstyrelsen gjorde indsigelser mod planerne, og arealet har derfor ikke været inddraget i planlægning endnu. Det kræver yderligere dialog med Miljøstyrelsen for at afklare, om området faktisk kan byudvikles.

Administrationen indstiller, at arealet udvikles sammen med det resterende areal, jf. foregående sag.

Økonomi og finansiering

Der gives statsligt tilskud til permanent ekstensivering. Hvis der skal arbejdes med yderligere natur- og klimatilpasning på arealet, skal Lejre Kommune selv finansiere disse. Der er allerede afsat driftsmidler til permanent ekstensiverede arealer.

Som Klima+ Kommune finansieres skovrejsningen i natur- og klimaprojektet primært af KlimaSkovfonden. I projektet kan der indarbejdes naturgenopretning, som eksempelvis genopretning af søer. Sådanne initiativer vil kunne finansieres med op til 50 % gennem projektet via 15. Juni Fondens Friluftsfaciliteter, stier mm. skal egenfinansieres særskilt. Skovrejsning vil medføre en udgift til afledt drift. Driftsudgiften afhænger af projektets endelige udformning.

Byudvikling på arealet vil give Lejre Kommune en indtægt. Men grundet de mange ubekendte faktorer er det vanskeligt at estimere størrelsen af en potentiel indtægt.

Sagens forløb

03/03/2025 Udvalget for Erhverv, Klima og Lokal udvikling - 2022-2025

Indstillingen anbefales, idet der henvises til beslutning i sag nummer 4.

Afbud: Bente Blumensaat

04/03/2025 Udvalget for Trafik, Miljø og Byggeri - 2022-2025

Indstillingen anbefales, idet der henvises til beslutning i sag nummer 9.

Bilag

Bilag 1 - Oversigtskort over projektområde

Bilag 2 - Kommunalbestyrelsen - Forpagtningsaftaler

Bilag 3 - Kommunalbestyrelsen - EKL/TMB - Samarbejde om skovrejsningsprojekt

Bilag 4 - Vejledning om Permanent ekstensivering

Punkt 21: EKL/TMB - Klimaplan 2025

25-001186

Beslutning

Udvalgenes indstillinger anbefales.

Resumé

Udkast til Lejre Kommunes Klimaplan 2025 Vores Sted – Vores Klima (se bilag 1) forelægges med henblik på at blive sendt i høring i fire uger. Planen er en revision og opdatering af den første klimaplan, som blev udarbejdet for fem år siden, for så vidt angår reduktion af CO₂. Planen baserer sig på nyeste data. Nogle handlinger fra den første plan er videreført, og der er tilføjet ændringer og nye klimahandlinger. Målsætningen om 70 % CO₂-reduktion i 2030 er bevaret, målsætning om klimaneutralitet er fremrykket fra 2050 til 2045, og der er tilføjet en vision for forbrugsudledninger. Derudover lægges der op til, at Lejre Kommune senest i 2026 udarbejder et klimaregnskab og fastsætter et mål for CO₂-neutralitet for kommunen som virksomhed.

Lejre Kommunes klimatilpasningsplan fra 2022 er blevet opdateret og indgår i den samlede klimaplan. Der er udarbejdet konkrete og målbare handlinger, der skal være med til at understøtte Lejre Kommunes mål om at være klimarobust i 2050. Klimarobusthed indebærer en gennemgående tilpasning til klimaforandringerne gennem strategi og kommunal planlægning.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at den reviderede klimaplan godkendes til udsendelse i høring.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Historik

Kommunalbestyrelsen vedtog den 23. marts 2021, punkt 15, Lejre Kommunes nuværende klimaplan, Vores Sted – Vores Klima, der sætter rammerne for, hvordan kommunen kan bidrage til at opfylde Paris-aftalen. I Klimaplanen forpligter Lejre Kommune sig til at tage de nødvendige skridt for at blive klimaneutral og klimarobust som geografisk område senest i 2050.

Som i mange andre pilotkommuner blev klimatilpasningsdelen færdiggjort efter vedtagelse af klimaplanen. I Lejre Kommune blev en egentlig klimatilpasningsplan vedtaget i Kommunalbestyrelsen den 26. september 2022, punkt 8 (se bilag 5). Klimaalliancen har anbefalet, at klimatilpasningsplanen opdateres, så den lever op til de nye krav for certificering.

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling besluttede den 6. maj 2024, punkt 6, at igangsætte en revision af kommunens klimaplan. Opdatering af klimatilpasningsplanen medtages i den reviderede Klimaplan, og fremover skal den samlede klimaplan for CO₂-reduktioner og klimatilpasning revideres med samme kadence hvert femte år.

Da den reviderede klimaplan omhandler både CO₂-reduktioner og klimatilpasning, bliver den forelagt både Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling og Udvalget for Trafik, Miljø & Byggeri.

Inddragelse i udarbejdelsen

C40 stiller i certificeringen af klimaplaner krav om inkluderende inddragelse i klimaplanen, og at der etableres samarbejder og partnerskaber eksternt med henblik på opbakning til og engagement i implementering af klimaplanen (se C40's Cities Climate Transition Framework i bilag 8). Udvalget for Erhverv, Klima og Lokal udvikling besluttede den 6. maj 2024, punkt 6, at igangsætte en proces for intern og eksternt inddragelse i arbejdet med Klimaplan 2025, som skal mobilisere samarbejder og partnerskaber og sikre bred opbakning til klimaarbejdet.

Administrationen har i løbet af 2024 gennemført en række inddragelsesaktiviteter både internt og eksternt:

Erhvervsrådet er inddraget gennem en workshop og opfølgende dialog med særligt interesserede (se bilag 9). Der er afholdt workshops for udvalgte grupper om klimaplanen: Skoleelever, Grønt Råd, landsbyer og grønne ildsjæle (se Behave Greens rapport om dette i bilag 10). Administrationen har under Klimaugen 2024 deltaget ved flere arrangementer med en stand og budt ind til dialog om klimaplanen og fremtidens landskaber (se bilag 9),

Administrationen har siden starten af 2024 besøgt 35 lodsejere for at afsøge muligheder for CO2-reducerende tiltag såsom udtagning af lavbundsjord, skovrejsning og naturprojekter. Derudover har der været dialog med en række lodsejere telefonisk og ved netværksarrangementer, og der har været afholdt et rundbordsmøde med repræsentanter for landbruget og lodsejere om samarbejdet om den grønne omstilling (se bilag 9).

Forsyningsselskaberne Argo, Fors, HOFOR og Hvalsø Kraftvarmeværk er inddraget gennem møder.

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling samt Udvalget for Trafik, Miljø & Byggeri har haft fem temadrøftelser, hvor klimaplanens temaer og målsætninger er blevet drøftet:

- 1) Transport og mobilitet
- 2) Energi og varme
- 3) Landbrug og arealanvendelse
- 4) Affald, ressourcer og forbrug
- 5) Klimatilpasning

Kommunalbestyrelsen har drøftet klimaplanen ved to temamøder:

- 1) Status på CO2-udledninger, certificeringskrav og revisionsproces
- 2) Udkast til reduktionsstier og handlinger samt temaer i handleplan for grønne indkøb

Nye klimamålsætninger

Den nye klimaplan bygger på en mængde data om CO2-udledninger i kommunen. I revideringen er datagrundlaget blevet opdateret ud fra nyeste viden. Datagrundlaget kan rykke sig på grund af nye metoder til at opgøre CO2 og nye initiativer, som for eksempel den nationale grønne trepartsaftale. Klimaplanen er lavet på baggrund af de seneste CO2-opgørelser (2022) og ud fra kommunens nuværende besluttede planer og igangsatte initiativer.

Ea Energianalyse har udarbejdet et CO2-regnskab og et klimascenarie for kommunen (se bilag 6). Scenariet viser, hvad der skal til, for at kommunen kan nå sine klimamål. Med Klimaplan 2025 er flere af de tidligere klimamål bevaret, men på nogle områder er ambitionerne blevet skærpet.

I nedenstående tabel ses en opsummering af de overordnede målsætninger i den tidligere klimaplan og udkast til målsætninger i den kommende klimaplan. De samlede målsætninger fremgår af udkast til Lejre Kommunes Klimaplan 2025 (bilag 1) og oversigt over klimamålsætninger i klimaplan 2020 og 2025 (bilag 4).

Tema	Lejre Kommunes Klimaplan 2020	Lejre Kommunes Klimaplan 2025 - udkast
CO2-reduktionsmål på kort sigt	70% reduktion i 2030	Lejre Kommune vil reducere CO2-udledningen indenfor kommunegrænsen til maksimalt 91.000 ton CO2 i 2030 (svarende til 70 % reduktion i forhold til 1990)
CO2-reduktionsmål på mellemlang sigt	Ikke inkluderet	Lejre Kommune vil reducere CO2-udledning indenfor kommunegrænsen til maksimalt 61.000 ton CO2 i 2035 (svarende til 80 % reduktion i forhold til 1990)
CO2-reduktionsmål på lang sigt	Klimaneutral i 2050	Lejre Kommune vil være CO2-neutral indenfor kommunegrænsen i 2045
Mål for klimatilpasning	Klimarobust i 2050	Lejre Kommune vil være robust mod klimaforandringer senest i 2050. Dette indebærer en gennemgående tilpasning til

klimaforandringerne gennem strategi og kommunal planlægning

Mål for kommunen som virksomhed	Ikke inkluderet	Lejre Kommune vil senest i 2026 udarbejde et klimaregnskab og fastsætte et mål for CO2-neutralitet for kommunen som virksomhed. Klimaregnskabet tages i brug senest i 2027
Vision for forbrug	Ikke inkluderet	Lejre Kommune har både som virksomhed og samfund i 2045 reduceret forbruget væsentligt i forhold til transport, energi, byggeri, bolig, mad og øvrige forbrugsvarer. Vi bruger, reparerer og deler ressourcerne længst muligt, før vi genbruger og genanvender

Der er lavet nye beregninger på de opdaterede handlinger (reduktionsstier), som viser vejen til 70 %-reduktion i 2030 og CO2-neutralitet i 2045. Hvis alle klimahandlinger gennemføres, bliver kommunens udledning af drivhusgasser reduceret med 66,1 % i 2030. Der er altså en restudledning på 3,9 %, som ikke kan undgås med de planlagte handlinger i klimaplanen.

Tilsvarende vil klimaplanen reducere kommunens udledning af drivhusgasser med 86,2 % i 2045. Der er dermed en restudledning på 13,8 %, som der ikke er redegjort for i klimaplanen, og som især peger på fortsatte udledninger fra landbrugs- og transportsektoren. Lejre Kommunes klimaplan skal løbende monitoreres og revideres, og i den forbindelse skal der udvikles nye handlinger, der bringer Lejre Kommune yderligere på sporet mod 70 % reduktion i 2030 og CO2-neutralitet i 2045.

Nye temaer og handlinger

Med revideringen er der også kommet nye temaer med tilhørende handlinger. Ændringerne skyldes blandt andet nye krav til at opnå certificering gennem C40, nye rammevilkår, bedre data og input fra samarbejder og inddragelsesprocesser.

I den gældende klimaplan er der fem temaer. I den reviderede klimaplan er der tilføjet yderligere to temaer, så der nu er syv temaer i alt:

Temaer i Lejre Kommunes Klimaplan 2020

1. Transport
2. Energi
3. Landbrug og det åbne land
4. Ressourcer og cirkulær økonomi
5. Klimatilpasning

Temaer i Lejre Kommunes Klimaplan 2025

1. Energi og varme
2. Transport og grøn mobilitet
3. Landbrug og arealanvendelse
4. Forbrug, ressourcer og affald
5. Kommunen som virksomhed
6. Vores Klima
7. Klimatilpasning

I Klimaplan 2025 del 2 introduceres temaerne, mens del 3 rummer de konkrete handlinger for temaerne i en samlet handleplan. I bilag 2 ses handleplanen i et format, som rummer flere informationer om blandt andet økonomi og organisering.

Udledninger fra forbrug

I den gældende klimaplan er fokus primært på at reducere de CO2-udledninger, der sker inden for kommunens geografi. Udledninger fra forbrug har fået en større rolle i den nye klimaplan. Beregningsmetoderne medtager fortsat kun CO2-udledninger inden for kommunens geografi, men det er et nyt certificeringskrav fra C40, at kommunen skal have en vision for og arbejde med forbrugsudledninger både inden for og uden for kommunegrænsen. Med revideringen er der tilføjet en handleplan for bæredygtige og grønne indkøb, en strategi for bæredygtigt byggeri (kommunens egne bygninger), et program for "Kloge kvadratmeter" (optimeret udnyttelse af eksisterende kommunale bygninger) og en strategi for bæredygtig byudvikling, ligesom der er flere klimahandlinger, som er målrettet borgere og virksomheders forbrug.

Yderligere væsentlige ændringer

- Målsætning for udbygning af vedvarende energi (VE) er øget fra 150 GWh ny VE-produktion i 2030 til 225 GWh ny VE-produktion i 2035 for, at Lejre Kommune bidrager til regeringens målsætninger om firdobling af vedvarende

energi på land

- Målet om 100 % fossilfri rumopvarmning er flyttet fra 2030 til 2035, da potentialet for fjernvarme er begrænset, og forventningerne i nationale fremskrivninger viser, at omstilling til grøn rumopvarmning tager længere tid end tidligere antaget
- Målsætning for udtagning af lavbundsjord på 200 ha i 2030 fastholdes, og suppleres med yderligere 70 ha frem mod 2045
- Skovrejsningsmålsætningen er hævet og er dermed mere ambitiøs. Der rejses fortsat 160 ha ny skov frem mod 2030, og yderligere 800 ha rejses frem mod 2045. I den gældende klimaplan er målsætningen 32 ha årligt frem mod 2030, svarende til 256 ha ny skov i 2023-2030.

Prioriterede handlinger frem mod 2030

Nogle af klimahandlingerne i klimaplanen er særligt prioriterede, fordi de har det største potentiale til at opbygge modstandsdygtighed og reducere sårbarheden over for påvirkningerne af klimaforandringer, og det største reduktionspotentiale. De prioriterede handlinger er:

Rumvarmebesparelser:

- 1.1: Understøttelse af fælles varmeprojekter
- 1.3: Kampaner for omstilling af individuel varmforsyning

Elforsyning og vedvarende energi:

- 1.5: Understøttelse af energifællesskaber blandt private og erhverv, herunder solceller på tage
- 1.6: Positivudpegninger til VE, facilitering af proces og borgerdialog

Skift til CO₂-neutrale drivmidler:

- 2.1: Opstilling af ladestander i det offentlige rum

Skovrejsning:

- 3.1: KLIMA+ samarbejde om skovrejsning, herunder faciliterede samarbejder med virksomheder
- 3.2: Skovstrategi
- 3.3: Dialog med lokale lodsejere og øvrige aktører om muligheder for skovrejsning

Udtagning af lavbundsjord:

- 3.4: KLIMA+ samarbejde om udtagning af lavbundsjord
- 3.5: Deltagelse i Land4Climate år 2024-2027 om effektiv udtagning af lavbundsjord via samskabelse og dialogbaserede metoder

Omlægning af landbrugsjord:

- 3.7: Vi vil omlægge 300 hektar landbrugsjord til ekstensivering, herunder eksempelvis lysåben natur, udtagning til VE, afgræsning og naturgenopretning inden 2030

Byggeri:

- 4.2.1: Strategi for fremtidens bæredygtige arkitektur og byudvikling

Ledelse og strukturelle tiltag:

- 5.7.6: Klimaregnskab og målsætning om klimaneutralitet for kommunen som virksomhed

Dialog med udsatte borgere:

- 7.2.10: Vi understøtter kommunale tilbud for psykisk sårbare grupper i dialogen om klimaforandringer

Klimatilpasning:

- 7.2.11: Vi opbygger vidensbank om klimatilpasning
- 7.3.2: Vi etablerer klimasøer
- 7.3.3: Sikring af beredskabsveje
- 7.5.8: Vi etablerer løsninger, der håndterer lokal afledning af regnvand i kommunale anlægsprojekter
- 7.5.9: Udarbejdelse af risikostyringsplan for Roskilde Fjord
- 7.5.11: Vi samarbejder med forsyningen om løsninger til at afhjælpe terrænnært grundvand i udsatte boligområder

Det er et krav for certificering gennem C40, at der for disse handlinger redegøres for en detaljeret implementeringsplanlægning, herunder analyse af barrierer for implementering og strategier herfor, partnere, berørte interessenter, samt omkostninger og finansiering. Af bilag 3 fremgår de prioriterede handlinger, herunder uddybende beskrivelse og økonomi.

Rimelig og retfærdig fordeling

Det er et krav for certificering gennem C40, at klimahandlingerne bidrager til at fremme social, miljømæssig og økonomisk rimelighed, retfærdighed og lighed. Derfor er der i rammesætningen af klimaplanen og det forestående

klimaarbejde lagt vægt på kontinuerlig opmærksomhed på, at klimaplanen bidrager til en retfærdig omstilling, som ikke efterlader nogen eller forstærker eksisterende uligheder, og hvor byrder og goder fordeles så lige som muligt. Dette er også fremhævet og konkretiseret i afsnittet om Klimatilpasning og afspejles i en række konkrete handlinger.

Opfølgning på klimaplanen

Klimaplanen revideres hvert femte år. Effekten af klimaindsatsen evalueres, og fremdrift og behov for ændringer som følge af ændrede forudsætninger, rammebetingelser, nye teknologier og lignende danner grundlag for den nye klimaplan. Den følgende klimaplan skal vedtages senest i 2030.

Der rapporteres årligt en status på klimaindsatsen til Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling. Denne status følger op på fremdrift og effekt af klimaindsatsen og bygger på et system til monitorering, evaluering, rapportering og læring af erfaringer (MERL) fra implementering af klimahandlingerne. Klimaplanen tilpasses i forbindelse med statusopdateringerne om nødvendigt. Som noget nyt skal alle stående udvalg under Kommunalbestyrelsen årligt gøre status og forholde sig til fremdrift og udvikling af klimahandlinger indenfor udvalgets fagområde. Herunder også klimatilpasning i Udvalget for Trafik, Miljø og Byggeri, som også inddrages løbende i forbindelse med nye projekter. Det år, hvor den næstkommende klimaplan vedtages politisk, afløses den årlige rapportering af politisk inddragelse i revisionen, hvor også status på klimaarbejdet indgår.

Høring og videre proces

Udvalget for Erhverv, Klima og Lokal udvikling besluttede den 6. maj 2024, punkt 6, at den reviderede klimaplan sendes i 4 ugers høring. Samme udvalg besluttede den 3. februar 2025, punkt 5, at der under høringsperioden skal afholdes et borgermøde den 3. april 2025. Der vil desuden være mulighed for at komme med høringssvar på den digitale platform vores.lejre.dk i høringsperioden.

Udover den almindelige politiske behandling vil der blive afholdt yderligere to temamøder for Kommunalbestyrelsen:

- Den 10. marts 2025, hvor baggrund for klimaplanen samt form og mål præsenteres
- Den 22. april 2025, hvor handlingerne i handleplanen bliver gennemgået og drøftes

Mellem 1. og 2. politiske behandling af den reviderede klimaplan, indsendes planen til certificering hos C40 via Concito, herunder en detaljeret redegørelse for implementering af prioriterede handlinger.

Lejre Kommune er en af de første kommuner, som bliver certificeret efter det gældende rammeværk (se bilag 8). Der kan forventes kommentarer fra Concito i denne fase, som der må tages højde for, for at klimaplanen kan opnå certificering. Der må derfor på baggrund af både høring og dialog med Concito om certificering forventes ændringer i klimaplanen i forbindelse med 2. behandlingen af planen.

Efter endelig politisk vedtagelse af klimaplanen vil den blive layoutet af en grafiker med blandt andet illustrative, lokale billeder. Formålet er at gøre klimaplanen tilgængelig og vedkommende for flest muligt.

Marts	1. behandling i Kommunalbestyrelsen
10. marts	KB-temamøde: Introduktion til baggrund, opbygning og mål i udkast til Klimaplan 2025
April, uge 14-17	4 ugers høring
3. april	Borgermøde om Klimaplan 2025
April	Klimaplanen indsendes til certificering hos C40
22. april	KB-temamøde: Høringssvar og handleplan
Juni	2. behandling i Kommunalbestyrelsen

Miljøvurdering

Administrationen har vurderet, at Klimaplanen 2025-2050 ikke er omfattet af miljøvurderingsloven, idet den ikke fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser efter reglerne i miljøvurderingsloven § 2 eller medfører krav om en vurdering af virkningen på et internationalt naturbeskyttelsesområde. Se nærmere redegørelse i bilag 7.

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer samlet set, at klimaplanen er ambitiøs og lever op til de forventede krav, der stilles fra C40 for at opnå certificering.

Konsekvenser for klima, natur og biodiversitet

Hvis handlingerne i klimaplanen realiseres, er det administrationens vurdering, at CO₂-udledningerne i Lejre Kommune reduceres med 200.260 tons frem mod 2030 (svarende til 66 % reduktion ift. 1990) og 261.080 tons frem mod 2045 (svarende til 86 % reduktion ift. 1990). Det er 26.720 tons mere i 2030 og 42.340 tons mere i 2045, sammenlignet med et scenarie, hvor Lejre Kommune ikke igangsætter yderligere CO₂-reducerende handlinger (se Scenarieanalyse af Ea Energianalyse i bilag 6). Administrationen forventer, at der bliver en yderligere reduktion via årlig evaluering og justering af klimaplanen på basis af nyeste viden og metoder, eventuelle yderligere nationale tiltag og teknologisk udvikling.

Klimaplanen vil endvidere have en række direkte eller afledte positive effekter på natur og biodiversitet, eksempelvis i forbindelse med skovrejsning, permanent ekstensivering af landbrugsjord, klimasøer og tiltag for at understøtte og klimatilpasse natur og biodiversitet.

Økonomi og finansiering

Sagen har i sig selv ingen bevillingsmæssige konsekvenser i 2025.

For alle handlingerne i klimaplanen er det angivet, hvilke der er henholdsvis indenfor og udenfor den nuværende økonomiske ramme i budget 2025-2028 i forhold til personalebehov og øvrig finansiering (for eksempel puljemidler, midler til rådgivning eller finansiering af fysiske anlæg). Planen tager udgangspunkt i den nuværende opgaveprioritering og vidensgrundlag om udviklingen i opgavernes omfang.

Hvad angår handlinger, som ikke er indenfor den økonomiske ramme, vil der være behov for drøftelse af finansieringen af disse, for eksempel i forbindelse med de årlige budgetforhandlinger. I forhold til enkelte handlinger vil der endvidere være behov for at tage stilling til, om opgaven kan finansieres ved omprioritering, eller om der skal tilføres yderligere midler.

Omkostninger til handlinger på længere sigt, som ikke indgår i denne klimaplan, men som kan blive nødvendige for at blive klimarobust i 2050 og CO₂-neutral i 2045, vil blive drøftet i forbindelse med fremtidige revisioner af Klimaplanen. Finansieringen af disse vil derfor indgå i fremtidige økonomiske prioriteringer i forbindelse med budgetvedtagelserne.

Klimaforandringerne fordrer, at der hen ad vejen bliver brug for at prioritere flere anlægsmidler til klimatilpasningsprojekter end hidtil. Både klimatilpasning og tiltag for CO₂-reduktioner, som for eksempel vindmøller og solceller på marker, vil stille stigende krav til beredskabet. Beredskabet skal tænkes ind løbende, herunder i forbindelse med stillingtagen til finansiering af yderligere opgaver.

Sagens forløb

03/03/2025 Udvalget for Erhverv, Klima og Lokal udvikling - 2022-2025

Indstillingen anbefales med følgende tilføjelser:

1) I tema om energi og varme:

Nyt punkt 1.7

Åben for nye teknologier i udvikling af VE

I fremtiden ser vi på nye teknologiske muligheder for at producere VE. Det kan ske i takt med, at en given teknologi bliver moden.

2) I tema om forbrug, ressourcer og affald:

Målsætning for reel genanvendelse af affald ændres fra: "55 % i 2030 og 70 % i 2050" til "60 % i 2030 og 65 % i 2035"

Afbud: Bente Blumensaat

04/03/2025 Udvalget for Trafik, Miljø og Byggeri - 2022-2025

Indstillingen anbefales, idet udvalget tilslutter sig tilføjelserne fra Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling.

Endvidere anbefaler udvalget, at der under Punkt 7.3.3: Sikring af beredskabsveje sker en fremrykning af initiativet med start i 2026 i stedet for 2027, som angivet i udkastet til Klimaplan 2025.

Bilag

Bilag 1 - Lejre Kommunes Klimaplan 2025 - udkast

Bilag 2 - Handleplan - udkast

Bilag 3 - Prioriterede handlinger

Bilag 4 - Målsætninger i Klimaplan 2020 og udkast til Klimaplan 2025

Bilag 5 - Klimatilpasningsplan 2022

Bilag 6 - Scenarieanalyse for Lejre Kommune af EA Energianalyse

Bilag 7 - Notat om miljøvurdering af Lejre Kommunes Klimaplan 2025

Bilag 8 - C40s rammeværk for klimaplaner

Bilag 9 - Notat om ekstern inddragelse i Klimaplan 2025

Bilag 10 - Notat fra Behave Green om dele af inddragelsen

Bilag 4 - Målsætninger i Klimaplan 2020 og udkast til Klimaplan 202.pdf

Bilag 1 - Lejre Kommunes Klimaplan 2025 - udkast.pdf

Punkt 22: TMB - Beskyttelse af boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) - påbudsvilje

24-007207

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Resumé

Sag om påbudsvilje er tidligere blevet behandlet - senest på kommunalbestyrelsesmøde den 25. november 2024 (punkt 9), hvor beslutningen om påbudsvilje i indsatspligtige BNBO'er inkl. arronderingsarealer blev godkendt.

Efterfølgende har det vist sig, at der er områder, der ikke blev behandlet i sagen den 25. november 2024, hvor det også er nødvendigt, at der tages stilling. Påbudsviljen på de konkrete matrikler er nødvendig for indgåelse af frivillige aftaler, fordi det er en forudsætning for at opnå skattefrihed.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at Lejre Kommune tilkendegiver villighed til at give påbud om rådighedsindskrænkninger i de Boringsnære Beskyttelsesområder (BNBO) inklusive arronderingsarealer, der fremgår af bilag 1

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Frivillig aftale og ellers påbud

Den 1. juli 2024 trådte ny lovgivning i kraft, som pålægger kommunerne at udstede påbud eller forbud i henhold til miljøbeskyttelsesloven (MBL) § 24a. Det betyder, at erhvervsmæssig brug af pesticider er forbudt i BNBO-arealer, hvor risikovurderingen har vist, at der er behov for en indsats for at beskytte grundvandet. Før kommunen skal udstede et påbud, skal der være forsøgt at indgå en frivillig aftale med lodsejerne indenfor de konkrete BNBO'er. Hvis hverken vandværk eller kommune lykkes med at indgå en frivillig aftale, skal kommunen udstede påbud efter MBL § 24a eller efter MBL § 24.

Administrationen vurderer, at skattefritagelse for kompensationserstatningen er af væsentlig betydning for at lykkes med frivillige aftaler om grundvandsbeskyttelse i BNBO-arealer.

For at opnå skattefrihed er det et krav fra SKAT, at:

- der skal være udtrykt vilje til at udstede påbud af Kommunalbestyrelsen
- det skal fremgå, hvilke arealer der bliver pålagt restriktioner - herunder gerne oplysninger om berørte matrikelnumre
- det skal fremgå, med hvilken hjemmel det eventuelle påbud skal meddeles efter

Dette fremgår af Vejledningen om boringsnære beskyttelsesområder - november 2024.

I den tidligere sag (fra den 25. november 2024) manglede der nogle arealer, og det er for disse arealer, der skal bekræftes "vilje til påbud".

Status på BNBO-aftaler

Der bliver løbende indgået frivillige aftaler. Pr. 13. februar 2025 er der indgået 30 aftaler ud af 77 aftaler. Heraf afventer 10 aftaler udtalelse fra SKAT, før de kan tinglyses. Vandværkerne/vandforsyningerne og kommunen har forventning om, at flere aftaler vil blive indgået i den nærmeste fremtid.

Påbudsvilje for specifikke arealer

I bilag 1 findes en oversigt over de konkrete BNBO-arealer, som ikke fremgik af sagen fra den 25. november 2024. Kommunen har vurderet, at en indsats mod erhvervsmæssig brug af pesticider indenfor BNBO og i arronderingsarealerne er nødvendig for at beskytte grundvandet. Det vurderes endvidere at være en forudsætning for skattefritagelse ved indgåelse af frivillige aftaler, at der er en tilkendegivelse af påbudsvilje i forhold til de specifikke arealer.

Udtalelser

Fors A/S er en af de vandforsyninger, der er i gang med at indgå aftaler med lodsejere indenfor vandforsyningens BNBO'er.

Fors A/S har henvendt sig til Lejre Kommune og orienteret om, at de har overset, at de har BNBO arealer, hvor Kommunalbestyrelsen ikke har taget stilling til påbudsvilje. De forventer at kunne indgå aftalerne frivilligt under forudsætning af, at lodsejere kan opnå skattefrihed. Og dermed har parterne i de frivillige forhandlinger et ønske om, at Lejre Kommune beslutter at være villige til at give påbud, hvis de frivillige aftaler ikke kan opnås.

MidtSjællands Vandforsyning har to BNBO'er. Kommunalbestyrelsen har kun fået forelagt og dermed taget stilling til den ene BNBO, og derfor beder MidtSjællands Vandforsyning og lodsejeren om, at Kommunalbestyrelsen tager stilling til påbudsviljen for den anden BNBO.

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer, at en politisk beslutning om påbudsvilje på de konkrete arealer vil hjælpe vandværker og vandforsyninger med at indgå frivillige aftaler.

Økonomi og finansiering

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Lejre Kommune.

Sagens forløb

04/03/2025 Udvalget for Trafik, Miljø og Byggeri - 2022-2025
Indstillingen anbefales

Bilag

Bilag 1 oversigt over flere indsatspligtige BNBO'er inkl. arronderede arealer

Punkt 23: Lukket: Principbeslutning vedrørende Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

25-001382

Punkt 24: TMB - Lejre Kommunes input til Region Sjællands arbejde med en ny råstofplan 2026

25-000771

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Resumé

Region Sjælland igangsætter arbejdet med en ny råstofplan 2026 og beder i den forbindelse om input og forslag til arbejdet med planen.

Administrationen har udarbejdet og sendt et svar med udgangspunkt i tematikker i tidligere høringssvar.

Høringssvaret er sendt med forbehold for eventuelle justeringer, som måtte fremkomme i den politiske behandling.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at høringssvaret godkendes.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Region Sjælland igangsætter arbejdet med en kommende råstofplan. I den forbindelse har regionen i perioden fra den 6. december 2024 til den 31. januar 2025 haft et debatoplæg i høring.

Debatoplægget fremgår af Region Sjællands hjemmeside og tager udgangspunkt i følgende temaer:

- Graveområder
- Interesseområder
- Retningslinjer
- Genanvendelse og bæredygtighed
- Godt naboskab
- Efterbehandling

Administrationen har udarbejdet et høringssvar, der foreslår, at:

A. Madelungs Grusgrav ved Hvalsø udtages som graveområde i råstofplanen

B. Interesseområde i området ved Gevninge tages ud af råstofplanen

C. Regionen fastholder de retningslinjer, der handler om at begrænse den årrække, hvor naboer til en råstofgrav er generet, der sikrer, at borgere og kommune inddrages i udformningen af efterbehandlingsplaner, og at efterbehandlingsplaner bidrager positivt til biodiversitet, beskyttelse af grundvand og til rekreative formål med videre.

D. Lejre Kommune inddrages tidligt i processen omkring gravetilladelser og dermed også får en tidlig dialog omkring efterbehandlingsplanerne, der gerne skulle fungere sammen med kommunens øvrige planinteresser.

I høringssvaret bifalder kommunen i øvrigt, at:

E. Region Sjælland arbejder for en øget genanvendelse af råstoffer, for eksempel nedknust byggemateriale.

F. Regionerne sammen med branchen har udarbejdet kodeks for godt naboskab. Kodekset opstiller spilleregler for sameksistens med henblik på at mindske gener og konflikter.

Høringssvaret er vedlagt som bilag 1.

Sagens forløb

04/03/2025 Udvalget for Trafik, Miljø og Byggeri - 2022-2025
Indstillingen anbefales

Bilag

Bilag 1 - Lejre Kommunes svar på debatoplæg - ny råstofplan - ideer og forslag

Punkt 25: Lukket: TMB -

24-001828

Punkt 26: TMB - Trafiksikkerhedsprojekt ved Trællerupskolen

25-000942

Beslutning

Indstillingerne anbefales.

Resumé

I forbindelse med opførelse af et nyt børnehus ved Trællerupskolen, har Kommunalbestyrelsen den 18. december 2023 besluttet at afsætte midler til etablering og indretning af p-plads og infrastruktur på skolens område samt trafiksikkerhedsforanstaltninger på Herslevvej og Trællerupvej.

Der skal i denne sag tages endelig stilling til trafiksikkerhedsforanstaltninger på Herslevvej og Trællerupvej.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at projektet realiseres i overensstemmelse med projektforslaget inden for den økonomiske ramme på 2,3 mio. kr.
2. at anlægsbevilling og tilsvarende rådighedsbeløb på 2,3 mio. kr. flyttes fra anlægsprojekt 445 P-plads+ infrastruktur til nyt anlægsprojekt Trafiksikkerhedsforanstaltninger og P-plads m.v. i forbindelse med nyt Børnehus Myretuen

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Det nye børnehus ved Trællerupskolen forventes at have en kapacitet på op til 80 børn samt ca. 20 ansatte. Den øgede aktivitet til og fra området understreger behovet for trafiksikre veje og stier. Ved hjælp af droneoptagelser har administrationen opnået et detaljeret overblik over de bløde trafikanters færden til og fra skolen.

Administrationen foreslår en maksimal hastighedsgrænse på 40 km/t foran skolen og langs Herslevvej frem til den nordlige byzonetavle. Derudover foreslås det at anlægge to modificerede cirkelbump foran skolen for at sikre, at hastighedsgrænsen overholdes, særligt på de steder, hvor der dagligt forventes mange ind- og udkørende biler. Modificerede cirkelbump har blødere ramper, hvilket gør dem velegnede til strækninger med buskørsel og større køretøjer. Illustration fremgår i bilag 1.

Det foreslås desuden at anlægge en cykelgade på Trællerupvej fra Herslevvej og bagom skolen, som samtidig fungerer som adgangsvej for fire ejendomme. Cykelgaden skal prioritere de bløde trafikanter, men samtidig opretholde adgang for øvrig trafik. Illustration fremgår i bilag 2.

Ved 90-graders svinget fra Oldvejen til Gevninge Bygade foreslås en forlængelse af den sydlige cykelsti, så skoleelever og andre cyklister ikke er nødsaget til at stå af og trække over fodgængerfeltet. Som en del af denne løsning foreslås en krydsningshelle på Gevninge Bygade, der både fungerer som et venteområde og som en fartdæpende foranstaltning. Illustration fremgår i bilag 3.

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer, at de foreslåede løsninger vil forbedre trafiksikkerheden og øge trygheden for alle bløde trafikanter. Tiltagene vil bidrage til en mere sikker skolevej og skabe bedre forhold for både børn, forældre og øvrige trafikanter i Gevningeområdet.

Økonomi og finansiering

Projektet, som omfatter trafiksikkerhedsforanstaltninger og parkeringsplads ved det nye børnehus ved Trællerupskolen, har en forventet anlægspris på 2,3 mio. kr.

Projektet finansieres af den anlægsbevilling og det rådighedsbeløb på 4,65 mio. kr., som Kommunalbestyrelsen afsatte den 18. december 2023 til etablering og indretning af parkeringsplads og infrastruktur på skolens område samt trafiksikkerhedsforanstaltninger på Herslevvej og Trællerupvej, jf. trafiksikkerhedsanalysen for anlægsprojektet ved det nye børnehus i Gevninge.

Af styrings- og konteringsmæssige årsager foreslås det, at de 2,3 mio. kr. flyttes til en selvstændig bevilling med trafiksikkerhed som formål.

Sagens forløb

04/03/2025 Udvalget for Trafik, Miljø og Byggeri - 2022-2025

Indstillingerne anbefales

Bilag

Hastighed + bump - Herslevvej

Cykelgade

Forlængelse af cykelsti

Punkt 27: SSÆ - Behandling af ansøgning fra Gulvskrubben om godkendelse som fritvalgsleverandør vedrørende praktisk hjælp

25-001064

Beslutning

Indstillingerne anbefales.

Resumé

På mødet den 27. november 2023 besluttede Kommunalbestyrelsen, at Lejre Kommunes fritvalgsforpligtelse vedrørende personlig pleje og praktisk hjælp efter servicelovens § 83 skal opfyldes ved at etablere en godkendelsesordning på området. Derudover blev det besluttet, at administrationen skulle udstede fritvalgsbeviser for at opfylde fritvalgsforpligtelsen, indtil ordningen blev etableret, og Lejre Kommune derved opfylder fritvalgsforpligtelsen. På mødet den 18. marts 2024 besluttede Kommunalbestyrelsen at godkende materiale for godkendelsesordning, som herefter blev etableret i april 2024.

Administrationen har nu modtaget en ansøgning til ordningen fra firmaet Gulvskrubben, der søger om godkendelse til at levere dele af den praktiske hjælp i Lejre Kommune under godkendelsesordningen.

Kommunalbestyrelsen forelægges i denne sag ansøgningen til godkendelse. Såfremt Kommunalbestyrelsen godkender ansøgningen, opsiges de udstedte fritvalgsbeviser på praktisk hjælp, da fritvalgsforpligtelsen hermed opfyldes med Gulvskrubben som leverandør.

Kommunalbestyrelsen orienteres desuden om, at den nye ældrelov fremadrettet kan medføre ændringer for den nuværende godkendelsesordning.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at ansøgningen fra Gulvskrubben godkendes, således at leverandøren kan levere dele af den praktisk hjælp under godkendelsesordningen i Lejre Kommune fra april 2025 og,
2. at Kommunalbestyrelsen tager orienteringen om, at ikrafttrædelse af den nye ældrelov den 1. juli 2025 kan medføre ændringer i forhold til den nuværende godkendelsesordning samt ordning for fritvalgsbeviser på personlig pleje, til efterretning.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede den 27. november 2023, at Lejre Kommunes fritvalgsforpligtelse vedrørende personlig pleje og praktisk hjælp efter servicelovens § 83 i fremtiden skal opfyldes ved at etablere en godkendelsesordning på området.

Det blev endvidere besluttet at tilbyde borgere visiteret til personlig pleje og praktisk hjælp efter servicelovens § 83 fritvalgsbeviser, i det omfang Lejre Kommune ikke opfylder fritvalgsforpligtelsen på området, herunder i tiden frem til godkendelsesordningens etablering og en ny leverandør er godkendt.

Kommunalbestyrelsen besluttede på møde den 18. marts 2024 at godkende administrationens udkast til materiale til godkendelsesordningen for praktisk hjælp og personlig pleje. Ordningen startede herefter op i april 2024.

På nuværende tidspunkt er ingen private leverandører godkendt til ordningen, der kan ansøges til to gange årligt - og seneste gang den 31. januar 2025.

Administrationen har modtaget en ansøgning til godkendelsesordningen fra Gulvskrubben inden ansøgningsfristen den 31. januar 2025. I sagen her forelægges Kommunalbestyrelsen ansøgningen fra Gulvskrubben til godkendelse. Dette med

henblik på, at Gulvskrubben kan starte op som leverandør på dele af praktisk hjælp i april 2025, og de udstedte fritvalgsbeviser på praktisk hjælp i forlængelse af dette kan opsiges med virkning fra juli 2025, da der er tre måneders opsigelse. Administrationen har på nuværende tidspunkt udstedt to fritvalgsbeviser på praktisk hjælp til borgere.

Ordningen for fritvalgsbeviser fastholdes på personlig pleje for at indfri den lovpligtige fritvalgsforpligtelse på dette område.

Ansøgning fra Gulvskrubben

Gulvskrubben har ansøgt kommunen om godkendelse til at levere praktisk hjælp i Lejre Kommune under godkendelsesordningen. I den forbindelse har administrationen, i overensstemmelse med Lejre Kommunes ansøgningsmateriale for godkendelsesordningen, modtaget følgende materiale fra Gulvskrubben:

- Udfyldt ansøgning (bilag 1)
- Udfyldt tro- og loveerklæring (bilag 2)

Begge fremsendte dokumenter er vedlagt som bilag.

Vurdering af minimumskrav og egnethed

Som Kommunalbestyrelsen besluttede på møde den 18. marts 2024, er leverandøren forpligtet til at opfylde følgende minimumskrav for, at ansøgningen forelægges politisk behandling:

- Leverandøren skal være en CVR-registreret virksomhed.
- Leverandøren må ikke være omfattet af en obligatorisk eller frivillig udelukkelsesgrund efter udbudsloven.

Administrationen har gennemgået det fremsendte ansøgningsmateriale (jf. evalueringsnotatet bilag 3) og har vurderet, at Gulvskrubben imødekommer ovenstående minimumskrav.

Som Kommunalbestyrelsen besluttede på møde den 18. marts 2024, vurderes leverandørens egnethed med afsæt i følgende kriterier, som kan opfyldes helt eller delvist:

- Leverandøren har minimum ti ansatte.
- Leverandøren har været CVR registreret som virksomhed i minimum 12 måneder fra ansøgningsdatoen.
- Leverandørens økonomiske nøgletal i form af omsætning, afkastningsgrad, likviditetsgrad, soliditetsgrad og egenkapital vurderes som minimum tilfredsstillende.
- Leverandørens referencer på tilsvarende aftaler vurderes som minimum tilfredsstillende.
- Dertil kommer leverandørens besvarelse af spørgsmål i ansøgningsskemaet, som skal vurderes som minimum tilfredsstillende.

Administrationen har gennemgået det fremsendte ansøgningsmateriale fra Gulvskrubben. I evalueringsnotatet, som er vedlagt som bilag 3, er vurderingen i forhold til de enkelte kriterier og leverandørens besvarelse af spørgsmål i ansøgningsskemaet samlet.

Administrationen vurderer på den baggrund med afsæt i bilag 3, at leverandøren samlet set lever op til de opstillede kriterier og vurderes egnet til levering af praktisk hjælp i Lejre Kommune under godkendelsesordningen.

Ny ældrelov kan få betydning for godkendelsesordningen

Den nye ældrelov træder i kraft fra den 1. juli 2025 og vil medføre en række ændringer, som fremadrettet kan få betydning for kommunens nuværende godkendelsesordning samt ordning om fritvalgsbeviser på personlig pleje.

En vigtig del af ældreloven er blandt andet introduktionen af *helhedspleje*, som betyder, at borgerne skal kunne modtage en helhedsorienteret indsats fra én leverandør. Denne indsats omfatter både praktisk hjælp, personlig pleje og genoptræning, forudsat at genoptræningen ikke finder sted i forbindelse med en sygehusindlæggelse. Loven stiller krav om, at både kommunale og private leverandører skal kunne tilbyde denne samlede løsning.

Ældreministeriet er i forlængelse af dette i gang med at udarbejde nye regler til kommuner for ordningen vedrørende fritvalgsbeviser, som kommuner fortsat afventer at modtage.

Administrationen er i gang med at afdække, hvordan disse nye krav konkret vil påvirke den nuværende godkendelsesordning og ordningen for fritvalgsbeviser i Lejre Kommune. Det forventes, at Kommunalbestyrelsen inden sommerferien forelægges en sag til beslutning vedrørende helhedspleje i Lejre Kommune samt de eventuelle ændringer, som dette måtte medføre i forhold til den nuværende godkendelsesordning samt ordningen for fritvalgsbeviser.

Administrationen har orienteret Gulvskrubben om situationen, og vil løbende gennem tæt dialog holde leverandøren opdateret om processen.

Administrationens vurdering

På baggrund af det fremsendte ansøgningsmateriale, er det administrationens vurdering, at Gulvskrubben lever op til Lejre Kommunes opstillede kriterier og vurderes egnet til at blive godkendt som leverandør af dele af den praktiske hjælp på godkendelsesordningen i Lejre Kommune.

På den baggrund anbefaler administrationen, at Gulvskrubben godkendes som leverandør på godkendelsesordningen med opstart i april 2024 samt, at de udstedte fritvalgsbeviser for praktisk hjælp opsiges med virkning fra juli 2025.

Lejre Kommune vil derefter opfylde fritvalgsforpligtelsen på praktisk hjælp gennem godkendelsesordningen uden samtidig at tilbyde fritvalgsbeviser, som også forudsat i Kommunalbestyrelsens beslutning den 27. november 2023, hvor det blev besluttet at tilbyde borgere, som er visiteret til personlig pleje og praktisk hjælp efter servicelovens § 83, fritvalgsbeviser i det omfang, Lejre Kommune ikke opfylder fritvalgsforpligtelsen på området, herunder i tiden frem til godkendelsesordningens etablering og en ny leverandør er godkendt.

Økonomi og finansiering

Såfremt Kommunalbestyrelsen godkender Gulvskrubben som leverandør af praktisk hjælp under godkendelsesordningen i Lejre Kommune, vil leverandøren blive afregnet i overensstemmelse med de vedtagne takster på området.

Sagen giver derfor ikke anledning til yderligere økonomiske konsekvenser for kommunen.

Sagens forløb

03/03/2025 Udvalget for Social, Sundhed og Ældre - 2022 - 2025

Indstillingerne anbefales

Bilag

Bilag 3 evalueringsnotat Gulvskrubben

Bilag 1 ansøgning Gulvskrubben

Bilag 2 tro- og loveerklæring Gulvskrubben

Punkt 28: SSÆ - Kvalitetsstandard SL § 99 støttekontaktperson - med høringssvar

24-002212

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Resumé

Udvalget for Social, Sundhed & Ældre behandlede forslag til kvalitetsstandard vedrørende servicelovens § 99 (støttekontaktperson), på mødet den 3. januar 2025 med henblik på at sende sagen i høring i Handicaprådet og Ældrerådet.

Kommunalbestyrelsen sendte sagen i høring den 27. januar 2025.

Sagen fremlægges nu med høringssvar og tilrettet forslag til kvalitetsstandard til endelig godkendelse i Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at den reviderede kvalitetsstandard for støttekontaktperson - serviceloven § 99 - godkendes.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Udvalget for Social, Sundhed & Ældre godkendte den 8. september 2021 den nuværende kvalitetsstandard for støttekontaktperson.

En kvalitetsstandard er Kommunalbestyrelsens redskab til at skabe sammenhæng mellem de politisk fastsatte serviceniveauer og de ydelser, som borgeren har mulighed for at modtage.

Kvalitetsstandarden beskriver bestemmelsens formål, målgruppe, hvad ydelsen omfatter, og hvordan ydelsen udmåles. Kvalitetsstandarden angiver kravene til kvaliteten af ydelsen og giver derved borgerne en fornemmelse af betingelserne og omfanget af den ydelse, de har ansøgt om.

Derudover fungerer kvalitetsstandarden som et redskab for de rådgivere, der forvalter loven i daglig drift.

I det foreliggende udkast til en revideret kvalitetsstandard for støttekontaktperson, er der sket enkelte justeringer i forhold til den nuværende kvalitetsstandard.

Justeringerne betyder:

En tydeliggørelse af, hvad loven dikterer, hvilket betyder, at kvalitetsstandarden både er blevet skarpere og mere detaljeret på, hvad borgerne kan forvente at få gennem ydelsen, og hvad de ikke kan få.

Der er således ikke sket egentlige stramninger i forhold til Lejre Kommunes serviceniveau på området, men der er arbejdet med en mere klar formulering af, hvad borgerne kan forvente af Lejre Kommune i forhold til igangsættelse af en støttekontaktperson efter § 99.

Endelig er der også sket ændringer i selve formen (skabelonen), kvalitetsstandarden er skrevet i, så den svarer til den skabelon, der anvendes til beskrivelse af kvalitetsstandarden indenfor Center for Velfærd & Omsorg. Formålet med dette er, at Center for Job & Social samt Center for Velfærd & Omsorg over tid får mere ens opbyggede kvalitetsstandarde og dermed en øget læsevenlighed.

Forslaget til den nye reviderede kvalitetsstandard vedlægges som bilag samt det justerede forslag, der har enkelte rettelser, som følge af høringssvarene fra Handicaprådet og Ældrerådet. Desuden vedlægges bilag vedrørende den anvendte udredningsmetode VUM-metoden.

Den tidligere anvendte kvalitetsstandard vedlægges som bilag.

Endelig vedlægges høringssvarene fra Handicaprådet og Ældrerådet.

Udtalelser

Handicaprådets samlede høringssvar kan ses i bilag, men opsummerende peger de på følgende:

*"Under punkt 4 bruges ordet **motiveres**. Støtte- og kontaktpersonen arbejder ud fra en tilgang om at yde støtte og hjælp til din egen udvikling, men uden at overtage dit ansvar.*

Det er med denne sætning ikke nødvendigt at skrive motivere, i de efterfølgende eksempler, da det kan være svært at bedømme, hvornår borgeren er motiveret."

Til punkt 5: *"Støtte- og kontaktpersonsordningen er et supplement til øvrige sociale tilbud/indsatser og skal ikke erstatte disse.*

Der er ikke nogen grund til at skrive de efterfølgende paragraffer, da det kun er eksempler.

Den anden halvdel af dette punkt kan man godt skrive, men det er også eksempler. Hvis listen ikke er fuldstændig, skal man måske undvære den."

Til punkt 6: *"Indsatsen ophører endvidere efter en konkret og individuel vurdering, hvis det gennem længere tid ikke har været muligt at få skabt kontakt.*

Hvad vil der så ske? Hvilken indsats skal der så være?"

Til punkt 7: *Der er ikke nogen fastlagt opfølgning på indsatsen.* Her kunne der være forslag eller konkrete bud på hvilken opfølgning, der er, når det ikke lykkes at skabe kontakt.

Ældrerådets samlede høringssvar kan ses i bilag, men opsummerende peger de på følgende:

"Ældrerådet anerkender, at der ikke er sket egentlige stramminger i forhold til Lejre Kommunes serviceniveau på området, men der er arbejdet med en mere klar formulering af, hvad borgerne kan forvente af Lejre Kommune i forhold til igangsættelse af en støttekontaktperson efter § 99.."

"Ældrerådet vil gøre opmærksom på, at der mangler et afsnit, som omhandler klagemuligheder".

Administrationens vurdering

Det er administrationens vurdering, at Handicaprådets bemærkninger giver anledning til enkelte justeringer af kvalitetsstandarden.

Handicaprådet har nedenstående bemærkninger, som administrationen giver følgende tilbagemelding på:

Ordet motivation er essensen af indsatsen inden for § 99, da vi har med en målgruppe at gøre, som i særlig grad skal motiveres til at tage imod hjælp. Administrationen vil derfor gerne bibeholde ordet "motivere" i kvalitetsstandarden.

De nævnte paragraffer, er de mest relevante paragraffer, da det særligt er disse, der anvendes efter en § 99 indsats. Det er derfor administrationens vurdering, at de er relevante at nævne, da de ligger som snitflader til en § 99 indsats, og typisk vil blive bragt i anvendelse som opfølgning på § 99, men altså ikke indgår i selve § 99 indsatsen.

Der er borgere, der ikke ønsker kontakt til kommunen/støttekontaktpersoner, og dette ønske bliver respekteret. Derfor er det relevant at angive i kvalitetsstandarden, at der ikke vil være nogen indsats, hvis der ingen kontakt er til borger. Det skal bemærkes, at kommunen vil foretage gentagne forsøg på kontakt, og vil kontakte politiet, hvis der er en særlig bekymring for borgeren. Det er blevet tydeliggjort i kvalitetsstandarden, at kommunen har en særlig omsorgsforpligtelse overfor særligt svage borgere.

Endvidere vil der ske en tilretning af kvalitetsstandardens punkt 7 "Opfølgning", så det tydeliggøres, at der løbende bliver fulgt op på indsatsen.

Vedrørende Ældrerådets høringssvar omkring den manglende angivelse af klagemuligheder, tilrettes kvalitetsstandarden, så det nu fremgår af denne, at der er klagemulighed.

Derudover giver Ældrerådets høringssvar ikke anledning til ændringer i kvalitetsstandarden.

Økonomi og finansiering

Udgifterne til støttekontaktpersonsordningen efter en § 99-indsats afholdes inden for Udvalget for Social, Sundhed & Ældres egen budgetramme.

Sagens forløb

03/03/2025 Udvalget for Social, Sundhed og Ældre - 2022 - 2025

Indstillingen anbefales

Bilag

VUM-metode - specialiserede voksenområde

Kvalitetsstandard-opsøgende støtte- kontaktperson serviceloven § 99 _ nuværende

Forslag kvalitetsstandard støtte kontakt person SL § 99

ÆR Høringssvar støttekontaktperson SL § 99

HCR Høringssvar kvalitetsstandard støttekontaktperson SL § 99

Forslag kvalitetsstandard §99 _ 1

Punkt 29: SSÆ/BU - Ændring af høringsfrist i forbindelse med behandling af kvalitetsstandarder

25-001002

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Resumé

På kommunalbestyrelsesmødet den 27. januar 2025 kom der, under behandling af en specifik kvalitetsstandard på børne- og ungeområdet, en tilkendegivelse af, at der er behov for at forlænge høringsperioden for kvalitetsstandarder fra to til fire uger.

I denne sag skal der træffes politisk beslutning om høringsperioden fremadrettet, når kvalitetsstandarder skal sendes i høring ved Handicaprådet og Ældrerådet.

Indstilling

Direktionen indstiller

1. at høringsperioden for kvalitetsstandarder inden for Social, Sundhed & Ældre samt området for Børn & Ungdom, som udgangspunkt, ændres til fire uger.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

På kommunalbestyrelsesmødet den 27. januar blev der rejst en problemstilling omkring den høringsperiode, der gives til henholdsvis Ældrerådet og Handicaprådet i forbindelse med behandling af kvalitetsstandarder.

Det blev påpeget, at høringsparterne kan være udfordret af den nuværende høringsperiode på 2 uger, da de dels i perioder har mange kvalitetsstandarder i høring på én gang, og dels bliver forelagt nye kvalitetsstandarder, som det tager tid at sætte sig ind i og tid at give et fyldestgørende svar på.

Der blev foreslået en ændring af høringsperioden fra de nuværende 2 uger til 4 uger.

Administrationens vurdering

Det er administrationens vurdering, at høringsfristen for Ældrerådet og Handicaprådet kan forlænges. Det skal dog påpeges, at der i forbindelse med en længere høringsfrist også, til tider, vil være en forlængelse af den samlede godkendelsesproces af kvalitetsstandarderne end den nuværende praksis.

Administrationen vil også understrege vigtigheden af, at der i særlige situationer vil kunne opstå et behov for at give en kortere høringsfrist end 4 uger. I en sådan situation vil det naturligvis blive forklaret og tydeliggjort, hvorfor det vil være nødvendigt at ændre høringsfristen, ligesom det vil fremgå af sagen til politisk behandling.

Sagens forløb

03/03/2025 Udvalget for Social, Sundhed og Ældre - 2022 - 2025

Indstillingen anbefales

04/03/2025 Udvalget for Børn og Ungdom - 2022-2025

Indstillingen anbefales.

Afbud: Carsten Helles Rasmussen

Punkt 30: BU - Folkeskolens kvalitetsprogram - juniormesterlære, forkortelse af skoledagen samt faglokaler

25-000418

Beslutning

Indstillingerne anbefales.

Resumé

Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram - frihed og fordybelse blev indgået med et bredt flertal den 19. marts 2024. Aftalen om folkeskolens kvalitetsprogram udmøntes dels gennem to lovforslag, der blev vedtaget i december 2024, dels gennem initiativer, som ikke kræver lovændringer.

På møde den 24. februar 2025 godkendte Kommunalbestyrelsen forslag til politisk behandling af folkeskolens kvalitetsprogram.

De fleste af aftalens initiativer vil blive håndteret lokalt i tråd med intentionerne i aftalen, men der er tre områder i aftalen, som Kommunalbestyrelsen skal behandle. Disse tre områder er juniormesterlære, forkortelse af skoledagen samt faglokaler.

Nærværende sag indeholder de tre områder fra folkeskolens kvalitetsprogram som Kommunalbestyrelsen skal behandle, idet det har afgørende betydning for skoleområdet og planlægningen af det kommende skoleår.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at Kommunalbestyrelsen tager orienteringen om juniormesterlære i skoleåret 2025-2026 til efterretning.
2. at kompetencen til at behandle ansøgninger efter den nye bestemmelse i folkeskolelovens § 16 b ligger hos Kommunalbestyrelsen.
3. at Kommunalbestyrelsen som forberedelse til skoleåret 2025/26 godkender de vedlagte ansøgninger fra skolerne om at reducere undervisningstiden på de pågældende skoler, så den for alle klassetrin svarer til det samlede årlige minimumstimetal med virkning fra skoleåret 2025/26.
4. at Kommunalbestyrelsen tager til efterretning, at midlerne til forbedring af faglokaler mv. lægges ind i anlægsrammen for skoleområdet.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram - frihed og fordybelse blev indgået med et bredt flertal den 19. marts 2024. Aftalen om folkeskolens kvalitetsprogram udmøntes dels gennem to lovforslag, der blev vedtaget i december 2024, dels gennem initiativer, der ikke kræver lovændringer. En af grundtankerne og intentionerne bag den politiske aftale er at sætte folkeskolen mere fri og skabe fleksibilitet i forhold til, hvordan skolen tilrettelægges lokalt, så elevernes faglige udvikling og dannelse kommer i fokus.

Aftalens intentioner, de 33 initiativer og administrationens bud på, hvordan der bedst tages fat om kvalitetsprogrammet blev præsenteret på Kommunalbestyrelsens temamøde den 20. januar 2025. På temamødet blev der ligeledes præsenteret et overblik over de politiske nedslag i processen for at indarbejde kvalitetsprogrammet i Lejre Kommune og i sammenhæng med Lejre Kommunes egne indsatser og visioner om et kvalitetsløft af folkeskolen i relation til blandt andet, at den almene folkeskole skal kunne mere for flere.

På møde den 24. februar 2025 godkendte Kommunalbestyrelsen forslag til politisk behandling af folkeskolens kvalitetsprogram.

I kvalitetsprogrammet er der en indfasning af de forskellige initiativer hen over en årrække, hvilket betyder, at skolerne i Lejre Kommune allerede i indeværende år sætter gang i en række indsatser. Flere af initiativerne vil håndteres lokalt i tråd med intentionerne i aftalen og i god dialog med skolelederne. Andre initiativer kalder på fælles løsninger og ensartethed på tværs af kommunens skoler for at sikre, at alle børn og unge får tilsvarende tilbud og bliver mødt på samme vis. Nærværende sag indeholder tre områder, som Kommunalbestyrelsen skal behandle, idet det har afgørende betydning for skoleområdet og planlægningen af det kommende skoleår.

Øvrige udvalgte initiativer, jf. bilaget Folkeskolens kvalitetsprogram - oversigt, orienteres udvalget om løbende, og resten af initiativerne håndterer skolerne lokalt i dialog med skolebestyrelserne.

Juniormesterlære

Fra skoleåret 2025/2026 skal kommunerne tilbyde en juniormesterlæreordning i 8. og 9. klasse, som skal være med til at sikre mere varierede undervisningsforløb, hvor elever har mulighed for at vælge en alternativ afslutning på folkeskolen med et mere praktisk sigte.

Eleverne i juniormesterlærerordningen deltager i praktik i en virksomhed eller praktiske undervisningsforløb på en institution for erhvervsrettet uddannelse, FGU-institution eller ungdomsskole 1-2 dage om ugen. Alle elever i folkeskolen kan vælge ordningen med samtykke fra forældre. Ønsker eleven ikke at fortsætte i ordningen, skal eleven tilbydes undervisning efter de almindelige regler.

Eleverne skal undervises i en reduceret fagrække, der som minimum omfatter dansk og matematik, og det anbefales også at undervise i engelsk og fysik/kemi. Der skal i disse fag undervises i et omfang, så fagenes mål og kravene ved prøverne kan opfyldes. Skolelederen skal godkende og sikre opsyn med praktikforløbet, men det er eleven, der sammen med forældrene indgår praktikaftalen med virksomheden, som kan danne grundlag for skolelederens vurdering af, om praktikken lever op til kravene i loven, herunder også kravene til elevens arbejdsmiljø.

Folkeskolens afgangseksamen med juniormesterlære består ved deltagelse i juniormesterlæreordningen, et karaktergennemsnit på mindst 2,0 i henholdsvis dansk og matematik og gennemførelse af en afsluttende evalueringssamtale.

Juniormesterlære har været drøftet med skolelederne, som er enige om, at der i skoleåret 2025-2026 etableres lokale løsninger på den enkelte skole. Erfaringerne fra skolerne det første år vil blive drøftet, og det vil blive vurderet blandt skolelederne, hvorvidt det kan anbefales at lave andre mere centrale løsninger for skoleåret 2026-2027.

Der vil fra KL og Børne- og Undervisningsministeriet blive udarbejdet vejledninger, bekendtgørelse og rammer for overenskomster med praktiksteder og uddannelsesinstitutioner, som først offentliggøres i foråret 2025. Disse materialer vil også kunne indgå i en ny drøftelse af juniormesterlæreordningen.

Juniormesterlæreordningen vil blive behandlet politisk igen i løbet af 2025, dog senest ved decembermødet, blandt andet med henblik på en behandling i forhold til fortsættelse af den lokale indsats, en central løsning eller en løsning i fællesskab på tværs af flere skoler.

Forkortelse af skoledagen

Med aftalen om folkeskolens kvalitetsprogram afskaffes den understøttende undervisning og erstattes af skolens timebank, så ressourcen herved fastholdes i folkeskolen med mulighed for lokale prioriteringer. Ændringen betyder, at der vil være udstrakt frihed for kommuner og skoler til at tilrettelægge skoledagen ud fra lokale ønsker og behov, og at mulighederne for lokalt at afkorte skoledagen gøres permanent.

Muligheden for at afkorte skoledagen vil fra den 1. august 2025 være reguleret i en ny bestemmelse i folkeskolelovens § 16 b. Kommunalbestyrelsen kan efter denne bestemmelse træffe beslutning om at afkorte skoledagen efter en ansøgning fra skolelederen og med en udtalelse fra skolebestyrelsen. Der er mulighed for, at Kommunalbestyrelsen kan delegere kompetencen til at godkende ansøgninger om afkortning af skoledagen til forvaltningen eller skolelederen/skolebestyrelsen.

Den nye § 16 b giver mulighed for at reducere undervisningstiden til de undervisningstimer, der skal gives i fagene, dvs. det årlige minimumstimental pr. klassetrin. Der vil ved reduktionen herudover skulle afsættes tid til pauser. De ressourcer, der frigives ved reduktionen, vil herefter indgå i skolens timebank, som skolelederen i dialog med skolebestyrelsen bl.a. kan vælge at anvende til indsatser, der styrker kvaliteten i undervisningen i fagene, for eksempel tovoksenordninger, holddannelse, co-teaching m.v., til kompetenceudvikling, undervisningsmaterialer eller anvendelse til øget åbningstid eller indsatser i skolens SFO.

I skolens timebank indgår også midlerne til en styrket indsats for de mest udfordrede elever i dansk og matematik, som skolerne skal anvende til indsatser målrettet de 10 pct. fagligt mest udfordrede elever i folkeskolernes almenklasser.

Kompetencen til at behandle ansøgninger om afkortning af undervisningstiden efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 16 b er i Lejre Kommune delegeret til centerchefen for Center for Børn & Læring, mens muligheden for at afkorte skoledagen efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 16 d er delegeret til skolebestyrelsen på den enkelte skole. Der henvises til Kommunalbestyrelsens beslutninger på møde den 29. maj 2018 og på møde den 26. maj 2020.

Da der er tale om en ny bestemmelse i folkeskolelovens § 16 b, som fremover udtømmende vil angive muligheden for at reducere undervisningstiden, er der behov for, at Kommunalbestyrelsen tager stilling til, hvem der fremover skal tage stilling til ansøgninger om forkortelse af skoledagen.

Administrationen anbefaler, at det er Kommunalbestyrelsen, der tager stilling til ansøgninger om afkortning af skoledagen, så der sikres politisk stillingtagen til bevillinger til skolen og de fritidstilbud, eleverne bruger efter skoletid. Inden for denne ramme vil det være op til skolens leder at beslutte, hvordan ressourcerne anvendes. Kommunalbestyrelsens beslutning vil blive indarbejdet i kommunens samlede delegationsplan.

Beslutningen om at afkorte den samlede undervisningstid vil kunne tages for en hel skole ad gangen, og der vil ikke være krav om omfangsrige pædagogiske begrundelser. Beslutningen vil som udgangspunkt skulle træffes årligt. Det vil dog ikke være hensigtsmæssigt, at skoleledere, skolebestyrelser og kommunalbestyrelser fremover vil skulle gennemføre processen årligt, hvis der ikke er ønske om en ændring af den tidligere truffe beslutning. Kommunalbestyrelsen vil derfor kunne opretholde sin beslutning om reduktion af undervisningstiden i efterfølgende skoleår på baggrund af den oprindelige ansøgning.

Alle skoler i Lejre Kommune har indtil nu gjort brug af muligheden for at afkorte skoledagens længde.

Skolelederne har drøftet afkortelse af skoledagen med deres skolebestyrelse, som alle har udtalt sig - se bilag. Der er på alle skoler enighed om, at der skal være en fælles praksis på tværs af skolerne i Lejre Kommune for at sikre et ens serviceniveau skolerne imellem. Alle skoleledere har derfor ansøgt om forkortelse af skoledagen.

På den baggrund anbefaler administrationen, at Kommunalbestyrelsen som forberedelse til skoleåret 2025/26 godkender afkortning af skoledagen for alle skoler, så den med virkning fra skoleåret 2025/26 for alle klassetrin svarer til minimumstimetallet for undervisning i fagene jf. bilag. En afkortning af skoledagen vil betyde en tilpasning af åbningstiden i SFO. Det kræver derfor en særlig opmærksomhed fra skolelederen i forhold til tildeling af ressourcer, således at der er blik for både skole- og SFO-delen.

Faglokaler

Gode fysiske rammer er afgørende for en mere praktisk orienteret undervisning i folkeskolen. I aftaleteksten er der derfor prioriteret et samlet beløb på 2,6 mia. kr. til investeringer i bedre faglokaler i folkeskolen, anlæggelse af miljøer, som ansporer til leg og bevægelse på skolerne samt og eventuelt øvrige kapacitetsmæssige udvidelser. Lejre Kommune modtager ca. 4 mio. kr. årligt i 2025, 2026 og 2027 til at foretage investeringer i folkeskolernes fysiske rammer og faciliteter.

Lejre Kommune får del i midlerne via bloktilskuddet, og midlerne indgår som en del af den samlede anlægsramme for 2025, 2026 og 2027. Det anbefales, at midlerne indgår i de forestående byggeprojekter på flere af kommunens skoler, og at der er blik for eventuelle behov for særlige typer af faglokaler på skolerne de kommende år. Der er for nuværende afsat budget til tre konkrete projekter på skoleområdet, hvor etablering/renovering af faglokaler på Allerslev Skole, Hvalsø Skole og Kirke Såby Skole blandt andet indgår.

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer, at der med denne sag lægges op til et tæt samspil og dialog mellem skolerne, det politiske udvalg og skolebestyrelserne i forbindelse med implementering af kvalitetsprogrammets initiativer. De tre områder, som denne sag omhandler er af afgørende betydning for skoleområdet og planlægningen af det kommende skoleår.

Administrationen anbefaler, at Kommunalbestyrelsen imødekommer ansøgningerne om forkortelse af skoledagen fra Allerslev Skole, Bramsnæsvigskolen, Hvalsø Skole, Kirke Hyllinge Skole, Kirke Såby Skole, Osted Skole, Trællerupskolen og Firkløverskolen.

Økonomi og finansiering

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

I overensstemmelse med skolernes tildelingsmodel frigives ressourcer på den enkelte skole, som følge af en kortere skoledag, som i stedet anvendes til indsatser, der styrker kvaliteten i undervisningen i fagene, fx to-voksenordninger, holddannelse, co-teaching mv. ud fra skolens lokale prioritering. Det betyder, at skolernes tildelingsmodel skal tilpasses teknisk fra 2026, sådan at modellen kan håndtere den nye lovgivning uden at omfordele midler mellem skolerne.

De økonomiske konsekvenser ved de afsatte midler til investeringer i bedre faglokaler i folkeskolen medtages i budgetprocessen.

Sagens forløb

04/03/2025 Udvalget for Børn og Ungdom - 2022-2025

Indstillingerne anbefales.

Afbud: Carsten Helles Rasmussen

Bilag

Bilag 1 - Ny timetalsmodel ved Folkeskolens kvalitetsprogram

Bilag 2 - Politisk og administrativ behandling af udvalgte initiativer Lejre Kommune

Bilag 3 - Ansøgninger om forkortelse af skoledagen

Punkt 31: KFT - Godkendelse af samarbejdsaftale om kultur i Midt- og Vestsjælland

25-000761

Beslutning

Indstillingerne anbefales.

Resumé

Regeringen stillede i august 2024 et lovforslag om, at kulturaftalekonceptet mellem Kulturministeriet og kommunerne nedlægges ultimo 2024. Kulturministeriet lægger op til, at de samarbejdende kommuner skal beslutte, hvordan de vil fortsætte samarbejdet.

Kommunalbestyrelsen i Lejre Kommune traf den 28. oktober 2024 en principbeslutning om, at Lejre Kommune skal fortsætte samarbejdet om kultur i regi af Kulturregion Midt- og Vestsjælland, og besluttede samtidig, at en konkret samarbejdsaftale mellem kommunerne efterfølgende skulle forelægges til politisk beslutning.

Der er nu udarbejdet et forslag til en samarbejdsaftale om kultur i Midt- og Vestsjælland. Samarbejdsaftalen beskriver formål, mål og rammer for samarbejdet i en 4-årig periode. Samarbejdet vil primært omfatte den store fælles satsning KUMULT! med fokus på kunst og kultur i skoler og dagtilbud samt en satsning på litteratur gennem forfatterskoler for børn og unge, udvikling af disse samt bibliotekssamarbejde.

Der skal i denne sag besluttes, om samarbejdsaftalen kan godkendes, samt udpeges et medlem til styregruppen.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at den tværkommunale samarbejdsaftale om kultur mellem kommunerne Kalundborg, Lejre, Odsherred, Ringsted og Sorø godkendes.
2. at formanden for Udvalget Kultur, Fritid & Turisme udpeges som det politiske medlem til styregruppen for samarbejdsaftalen..

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Lejre Kommune har siden 2007 været en del af Kulturregion Midt- og Vestsjælland, som hvert fjerde år har indgået en 4-årig kulturaftale med Kulturministeriet om kulturudvikling og større kultursatsninger. Den nuværende kulturaftale udløb den 31. december 2024.

Regeringen stillede i august 2024 et lovforslag om, at kulturaftalekonceptet mellem Kulturministeriet og kommunerne nedlægges ved udløb af de nuværende kulturaftaler, det vil sige ultimo 2024. Kulturregionerne nedlægges ikke, og den nuværende økonomi bliver på området til kultur i kommunerne. Kulturministeriet lægger op til, at de samarbejdende kommuner skal beslutte om og hvordan, de vil fortsætte samarbejdet om kultur i kulturregionerne.

Lovforslaget blev med ændringer vedtaget den 19. december 2024. I lovforslaget blev det tilføjet, at loven giver kommuner grundlag til at samarbejde på tværs om kultur. Under 3. behandling af lovforslaget blev det slået fast, at en kommunekreds kan fortsætte samarbejdet som en samlet organisering, en kulturregion, selv om en kommune fra det tidligere kulturaftalesamarbejde ikke ønsker at deltage.

Den politiske styregruppe, Kulturgruppen, for Kulturregion Midt- og Vestsjælland besluttede den 12. september 2024 at anbefale kommunerne i kulturregionen at fortsætte samarbejdet om kultur i regi af kulturregionen uden en kulturaftale med Kulturministeriet. Kulturgruppen besluttede at sende sagen til principbeslutning i kommunerne samt at anmode sekretariatet om at udarbejde et udkast til en samarbejdsaftale.

Kommunalbestyrelsen i Lejre Kommune godkendte den 28. oktober 2024, at der træffes principbeslutning om, at Lejre Kommune fortsætter samarbejdet om kultur i regi af Kulturregion Midt- og Vestsjælland, og at en konkret samarbejdsaftale mellem kommunerne i Kulturregion Midt- og Vestsjælland efterfølgende skulle forelægges til politisk beslutning.

I kommunerne Kalundborg, Odsherred, Ringsted og Sorø er der ligeledes truffet en principbeslutning om, at man ønsker at fortsætte samarbejdet om kultur i en ny kulturregional organisering og med en samarbejdsaftale som ramme. Slagelse Kommune har meddelt, at de ikke ønsker at deltage i kultursamarbejdet og vil dermed træde ud af Kulturregion Midt- og Vestsjælland i 2025.

Udkastet til en samarbejdsaftale blev godkendt af den politiske styregruppe, Kulturgruppen, for kulturregionen den 23. januar 2025 med henblik på at anbefale aftalen til endelig godkendelse i de deltagende kommuner. Den behandles i alle kommunerne i marts måned. Herefter indsendes den til Slots- og Kulturstyrelsen med henblik på at få kulturmidlerne udlagt.

Sekretariatet for Kulturregion Midt- og Vestsjælland har udarbejdet et udkast til en samarbejdsaftale, som kan erstatte den tidligere kulturaftale og skabe rammer for det mellemkommunale samarbejde om børnekultur på tværs af kommunerne Kalundborg, Lejre, Odsherred, Ringsted og Sorø.

Samarbejdsaftalen beskriver formål, mål og rammer for samarbejdet i en 4-årig periode. Samarbejdet vil primært omfatte den store fælles satsning KUMULT! med fokus på kunst og kultur i skoler og dagtilbud samt en satsning på litteratur gennem forfatterskoler for børn og unge, udvikling af disse samt bibliotekssamarbejde. Projektbeskrivelser vil følge med aftalen som bilag.

Der lægges i aftalen op til, at der etableres en styregruppe bestående af en politiker og en embedsmand fra hver kommune, og at sekretariatsfunktionen fortsat varetages af Odsherred Kommune. KUMULT! administreres og ledes som hidtil af Lejre Kommune.

Samarbejdsaftalen skal danne grundlag for at søge Kulturministeriet om at få midler fra puljen til "Kultur i hele landet" lagt ud til anvendelse i aftalens projekter. Samarbejdsaftalen danner også grundlag for, at de tidligere amtsmidler i 2025 administreres af Kulturregion Midt- og Vestsjælland.

Administrationens vurdering

Det er administrationens vurdering, at samarbejdsaftalen gør det muligt at fortsætte det gode samarbejde på tværs af kommunerne som hidtil, og at den planlagte organisering vil understøtte dette. Administrationen vurderer, at sekretariatet er godt placeret hos Odsherred Kommune, som også havde sekretariatet under Kulturregionen. Det vurderes, at det er passende med en enkelt politisk repræsentant fra hver kommune i styregruppen, og at antallet af styregruppemøder er tilstrækkeligt, da der om nødvendigt kan suppleres efter behov.

Administrationen anbefaler, at formanden for Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme vælges som den politiske repræsentant til styregruppen for det nye samarbejde.

Administrationen anbefaler desuden, at samarbejdsaftalen godkendes.

Økonomi og finansiering

Den tidligere kulturaftale mellem Kulturministeriet og Kulturregion Midt- og Vestsjælland var finansieret med 2,0 mio. kr. pr. år fra den statslige pulje til Kultur i hele landet og 840.000 kr. pr. år fra de tidligere amtsmidler, samt et grundbeløb fra Kulturregionens kommuner på 3 kr. pr. indbygger pr. år, varierende medfinansiering fra kommunerne til de prioriterede projekter og fondsstøtte.

Forventningen er, at kommunekredsen gennem den nye samarbejdsaftale vil modtage ca. 1,4 mio. kr. pr. år i statslige midler fra puljen til Kultur i hele landet samt ca. 920.000 kr. pr. år i tidligere amtsmidler. Derudover tillægges grundbidrag, fondsstøtte og kommunal medfinansiering. Det vurderes, at samarbejdsaftalen vil have et anslået årligt finansieret budget på 7,5 mio. kr. pr. år. afhængigt af fondsstøtte og den statslige fordeling af puljen til Kultur i hele landet.

På bevilling 2.10.16 er der afsat midler til Lejre Kommunes grundtilskud på 3 kr. pr. indbygger, svarende til ca. 90.000 kr., og derudover er der afsat 740.000 kr. til medfinansiering af KUMULT!.

Sagens forløb

03/03/2025 Udvalget for Kultur, Fritid og Turisme - 2022-2025

Indstillingerne anbefales.

Bilag

Bilag 1 - Kulturregion Midt- og Vestsjælland Samarbejdsaftale 2025-2029

Bilag 2 - KUMULT! 2.0

Bilag 3 - Økonomiske forudsætninger

Bilag 4 - Forfatterskolen

Punkt 32: KFT - Etablering af madpakkehus på kommunalt areal i Lyndby Havn

24-000384

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Resumé

Lyndby Havn ønsker, som et led i udviklingen af havnen, at etablere et madpakkehus på havnen. Madpakkehuset skal etableres på den del af havnen, som ejes af Lejre Kommune og stilles til vederlagsfrit til rådighed for Lyndby Havn. Det fremgår af aftalen mellem Lyndby Havn og kommunen, at Kommunalbestyrelsen skal godkende nye anlæg på arealet.

I denne sag skal det derfor besluttes, om Lyndby Havn kan få tilladelse til at opstille et madpakkehus på kommunalt areal.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at Lyndby Havn får tilladelse til at opføre et madpakkehus på matrikel 38n, Lyndby by, på betingelse af at projektet kan godkendes af byggemyndigheden.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede i august 2021 at give Lyndby Havn en kommunegaranti til et lån på 1,2 mio. kr. til at ombygge og vedligeholde Lyndby Havn. De nye broer og moler blev afsluttet i 2023. Nu er havnen gået i gang med næste fase, som er de mere bløde dele af projektet, der blandt andet handler om en delvis opfyldning af det inderste bassin, forlængelse af mastehuset og etablering af et madpakkehus.

Lyndby Havn består af to matrikler. Den ene ejes af Lyndby Havn og den anden af Lejre Kommune. Den matrikel, der ejes af Lejre Kommune, er indtil august 2042 lånt vederlagsfrit ud til Lyndby Havn, der således har brugsret over arealet. Det fremgår af aftalen mellem Lejre Kommune og Lyndby Havn, at Kommunalbestyrelsen skal godkende det, hvis der opføres bygninger eller anlæg på Lejre Kommunes matrikel.

Det planlagte madpakkehus ligger på kommunens matrikel, og Lyndby Havn anmoder derfor Kommunalbestyrelsen om tilladelse til at opføre dette.

En egentlig byggetilladelse ansøges efterfølgende efter gældende regler.

Madpakkehuset opføres som en tilbygning til det eksisterende grejhus og skal være et sted at samles på havnen, under tag og med adgang til et lille udekøkken, med håndvaskemulighed og med koldt og varmt vand.

Tilbygningen er på ca. 30 m² og opføres i stil med det eksisterende hus, men uden lukkede sider. Taghøjde og tagvinkler etableres som på eksisterende hus. Der etableres nyt tag på hele bygningen, så der skabes visuel sammenhæng. Grejhusets tagudhæng mod vest øges for at skabe overdækket plads til plæneklipper m.m.

Lyndby Havn har været i dialog med Børnehuset Fjordly og Nationalpark Skjoldungernes Land for at sikre, at huset også opfylder deres behov.

Administrationens vurdering

Det er administrationens vurdering, at byggeriet vil være til gavn for det sociale liv på havnen, og at det kan benyttes af både besøgende og borgere med deres faste gang på havnen, herunder bådejere, vinterbadere, vandrere og turister.

Administrationen har screenet projektet og vurderet, at der skal søges byggetilladelse.

Økonomi og finansiering

Lyndby Havn står selv for finansiering af projektet via fondsmidler og er ansvarlig for drift af faciliteten, herunder skatter og afgifter. Det fremgår af deres lejekontrakt med Lejre Kommune, at samtlige anlæg på kommunalt areal overgår til Lejre Kommune, hvis Lyndby Havn opløses.

Sagens forløb

03/03/2025 Udvalget for Kultur, Fritid og Turisme - 2022-2025
Indstillingen anbefales.

Bilag

Bilag 1 - Madpakkehus

Bilag 2 - Placering af madpakkehus

Bilag 3 - Lejekontrakt for havneareal

Punkt 33: KFT - Udpegning af nyt medlem til Billedkunstrådet

22-000218

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Resumé

Lejre Kommunes Billedkunstråd rådgiver kommunen om indkøb af kunstværker og udsmykning af offentlige rum samt kvalificerer borgernes møde med professionel billedkunst. Rådet består af fem medlemmer samt suppleanter, udpeget af Kommunalbestyrelsen.

Der mangler p.t. et medlem i Billedkunstrådet, og der skal derfor udpeges et nyt medlem. Administrationen har annonceret efter kandidater, og der er kommet en kandidat til pladsen som professionel kunstner/kunstkyndig.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at kunstkyndige Christina Edelbo udpeges til Billedkunstrådet.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Siden 2014 har Lejre Kommune haft et kommunalt Billedkunstråd, hvis formål er at "fremme billedkunsten lokalt og bidrage til dens alsidighed og kunstneriske udvikling ved at rådgive Lejre Kommune i forbindelse med indkøb af kunstværker og kunstnerisk udsmykning af kommunale bygninger og pladser, hvor mange mennesker færdes, samt ved at kvalificere og målrette borgernes møde med den professionelle billedkunst og gøre den nærværende i hverdagen."

Rådet er nedsat under lov om billedkunst og kunstnerisk formgivning § 5, der giver kommuner mulighed for at nedsætte et lokalt billedkunstråd til fremme af billedkunsten i lokalområdet. De lokale billedkunstråd kan rådgive lokale myndigheder vedrørende billedkunstneriske spørgsmål, yde støtte til billedkunsten og medvirke til gennemførelsen af lokale udsmykningsopgaver.

Billedkunstrådet får et årligt tilskud fra Statens Kunstfond, og deres kriterier for at bevillige tilskud til kommunale billedkunstråd er, at et flertal af medlemmerne har billedkunsthaglige kompetencer, og at det kommunale billedkunstråd er støttet af kommunen med minimum det samme beløb, som det ansøgte.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 17. februar 2018 vedtægter for Lejre Kommunes Billedkunstråd, hvor det fremgår, at Billedkunstrådets funktionsperiode følger Kommunalbestyrelsens, samt at Billedkunstrådet består af 5 medlemmer, samt 5 suppleanter, der alle udpeges af Kommunalbestyrelsen efter nedenstående kriterier:

- Et medlem fra Kommunalbestyrelsen, Udvalget for Kultur & Fritid.
- Et medlem fra Lejre Kunstforening.
- Tre udøvende professionelle billedkunstnere eller kunstkyndige med relevant billedkunsthaglig baggrund, bosat i Lejre Kommune.

Ida Dyhr er udpeget som medlem for Kommunalbestyrelsen. Som suppleant er udpeget Lars Kimer Mortensen, ligeledes fra Kommunalbestyrelsen. Den 28. februar 2022 udpegede Kommunalbestyrelsen de resterende medlemmer til Billedkunstrådet for perioden 2022-2025.

Da der ikke var nok kandidater med rette kompetencer i forhold til Statens Kunstfonds kriterier, blev der kun udpeget 1 suppleant for de tre udøvende kunstnere/kunstkyndige.

Det oprindeligt udpegede Billedkunstråd var:

- Kommunalbestyrelsesmedlem Ida Dyhr
- Lejre Kunstforening Gunhild Rasmussen
- Billedkunstner Olaf Manske Andersen
- Billedkunstner Morten Plesner (nu udtrådt af Billedkunstrådet)
- Kunstkyndig Dorte Philipsen (ikke længere medlem)

Suppleanter:

- Kommunalbestyrelsesmedlem Christian Fjelsted Andersen (efter hans udtræden af Kommunalbestyrelsen er pladsen overtaget af Lars Kimer Mortensen)
- Lejre Kunstforening: Kaare R. Skou
- Kunstkyndig: Katja Fabrin (indtrådt i Billedkunstrådet for Dorte Philipsen)

Efterfølgende er to medlemmer udtrådt af Billedkunstrådet, og der er derfor ikke suppleanter nok til at reetablere et fuldt Billedkunstråd, der lever op til Statens Kunstfonds kriterier.

Administrationen har derfor annonceret efter en supplerende kandidat til pladsen som udøvende kunstner/kunstkyndig til valgperiodens sidste år. 40 lokale kunstnere er kontaktet direkte, og derudover er der annonceret via Facebook og i lokalavisen.

Der er kommet én ansøgning fra kunstkyndige Christina Edelbo.

Administrationens vurdering

Administrationen har gennemgået Christina Edelbos CV og vurderer, at hun lever op til kriterierne fra Statens Kunstfond. Ifølge Statens Kunstfond kan medlemmer med billedkunstfaglige kompetencer defineres således:

”Medlemmer med billedkunstfaglige kompetencer kan være professionelle billedkunstnere eller kunstkyndige med relevant billedkunstfaglig baggrund. Kunstkyndige kan i denne sammenhæng defineres som kuratorer, kunstinstitutionsledere og andre billedkunstformidlere som arbejder professionelt med samtidskunst. Der skal være tale om kunstkyndige, hvis primære beskæftigelse er professionel kurratering, kunstkritik eller kunstformidling, eller som kan påvise væsentlig erfaring med et af de nævnte områder.”

Administrationen vurderer, at der på trods af mange med billedkunstnerisk virke i Lejre Kommune er et begrænset antal af de udøvende kunstnere, der opfylder Statens Kunstfonds kriterier for professionelt virke.

I 18 ud af 33 kommunale billedkunstråd honoreres medlemmerne enten efter Billedkunstnernes Forbunds takster eller modtager mødediæter for deres arbejde i kommunale billedkunstråd, hvilket kan gøre det lettere at tiltrække medlemmer. Lejre Kommunes Billedkunstråd er frivilligt baseret.

Økonomi og finansiering

Der er i Lejre Kommunes budget afsat et årligt beløb til Billedkunstrådet på 50.000 kr. Derudover modtages hvert år et tilskud fra Statens Kunstfond på 50.000 kr.

Endvidere søger Billedkunstrådet løbende eksterne fonde og sponsorer til kunstprojekter.

Sagens forløb

03/03/2025 Udvalget for Kultur, Fritid og Turisme - 2022-2025
Indstillingen anbefales.

Bilag

Bilag 1 - Vedtægter, Billedkunstrådet.

Punkt 34: ØU - Godkendelse af referat

Beslutning